

xercavins

revista independent de Verdú • any X • abril de 2010 • núm. 41

Entrevista
a la família
Vila-Español

Verdú decideix

Carnaval

X	Sumari
V	
EDITORIAL	3
NOTÍCIES	4
EL LECTOR ESCRIU	9
OPINIÓ	11
ENTREVISTA	12
EDUCACIÓ	14
HISTÒRIA	15
ESPECIAL SANT JORDI 2010.....	16
AJUNTAMENT.....	26
ENQUESTA.....	28
CREACIÓ	29
ART	31
SOCIETAT	32
ARQUEOLOGIA	34
DES DE CAL JAN	35
TURISME.....	36
EL RACÓ DEL TEMPS	37
ENTRETENIMENTS.....	37
DE FA ALGUN TEMPS.....	38

Número 41 · Abril de 2010 · Preu 4 €

EDICIÓ:

Associació Cultural Xercavins
Plaça de la Verdura, s/n - 25340 Verdú
revistaxercavins@yahoo.es

PRESIDENT: Ramon Cardona

DIRECTOR: Ricard Gilabert

CONSELL DE REDACCIÓ: Josep M. Castelló,
Àngels Escolà, Joan Fornsubirà, Guiu Sanfeliu

PORTADA: Retaule de Sant Jordi, originari de
l'Ermita de Sant Miquel.

PUBLICITAT: Xercavins

ARXIU FOTOGRAFIA: Xavier Ramell i Ricard
Gilabert

CORRECCIÓ LINGÜÍSTICA: Montse Minguell

MUNTATGE I IMPRESSIÓ:

SALADRIGUES SL - Tel. 973 32 23 53
Ctra. de Preixana, s/n - 25250 Bellpuig

AMB LA COL·LABORACIÓ DE:

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

INSTITUT
D'ESTUDIS
ILERDENCS
Fundació Pública de la Diputació de Lleida

AJUNTAMENT DE VERDÚ

Els continguts dels escrits que publiquem no són forçosament compartits per l'Associació Cultural Xercavins i només reflecteixen el parer de qui els signa.

Dipòsit legal: L-138-2000

A principis de setembre de 1944 es produïa a Verdú una de les històries més sorprenents de la nostra vila. Es va celebrar un gran festival taurí amb dos toros de lídia i un vedell. Hi participà el torero Pepe Masana i el matorador Pedro Basauri "Pedrucho". Que sapiguem, no s'han celebrat mai més curses de braus a Verdú. A banda de recordar aquesta notícia, publicada per Ramon Boleda en un article a la Nova Tàrrrega de 29 de març de 2002, encetem aquesta editorial amb un tema que aquests dies continua essent candent, com ho era aleshores als anys quaranta del segle XX, tot i que per motius diferents. Catalunya és un gran amplificador de polèmiques que passen desapercebudes quan es produeixen a la resta de la península. Un exemple pot ser la prohibició que va fer el Parlament de les Illes Canàries de les curses de toros ara fa divuit anys, convertint-se en el primer territori espanyol en què es va deixar de fer aquesta controvertida festa.

Quasi ni ho sabíem. Ara que ha començat aquest debat al nostre parlament, amb la compareixença de defensors i detractors d'aquesta festa, s'ha format un gran escàndol i s'han dit coses de l'alçada d'un campanar. Fins i tot el govern d'Esperança Aguirre vol tramitar la declaració dels toros com a festa d'interès cultural, juntament amb València i Múrcia que s'uneixen amb Madrid per protegir els toros com a bé cultural, atiant un debat que res tenia a veure amb la iniciativa legislativa popular de prohibir els toros d'acord amb la llei de protecció dels animals. Ara resulta que un toro pot sentir els colors d'una bandera i pot representar una identitat i una cultura, malgrat sigui insensible al dolor.

A Verdú estem immersos des de fa uns dies en una altra iniciativa popular de gran calat, la convocatòria d'una consulta sobre la independència de la nació catalana. El que des d'aquí es concep com un acte plenament democràtic de demostrar al món que estem preparats per a l'exercici de l'autodeterminació, que som capaços juntament amb 229 municipis més de Catalunya de celebrar amb tota normalitat una consulta el dia 25 d'abril com gent civilitzada que som, fora d'aquí, en molts llocs de la resta de l'Estat, és tractat amb insults, impropis i desqualificacions de tota mena. Verdú decidirà amb votació popular el proper 25 d'abril sobre si estem d'acord o no que Catalunya esdevingui un Estat de dret, independent, democràtic i social, integrat en la Unió Europea. La plataforma popular **Verdú, decideix** que s'ha creat per a tirar endavant aquesta iniciativa demana la col·laboració de totes les associacions de Verdú i de tota la gent empadronada a la nostra vila. La resta és soroll de fons, al qual els catalans sabem contestar com més bé sabem, amb una gran festa i uns quants metres de bandera catalana.

Col·laboradors i col·laboradores

- L'admissió d'articles per al proper número de XERCAVINS (núm. 42) es tancarà el dia 3 de juliol. Passada aquesta data els articles rebuts quedaran per al número següent.
- Només s'admetran originals picats en tractament de textos a l'ordinador (Word o similar), amb una extensió màxima de 450 paraules.
- És convenient que tots els articles vagin acompanyats d'una fotografia (lliurada fora de l'arxiu de text) i amb una introducció/resum de tres línies.

Publicitat

- La continuïtat de Xercavins depèn en bona mesura de les col·laboracions publicitàries. Si voleu anunciar-vos-hi, truqueu al telèfon 649 38 99 00.

Per a contactar amb la revista o enviar-nos originals utilitzeu el correu electrònic:

revistaxercavins@yahoo.es

Verdú al punt

Josep M. Castelló

Concert de la Coral Sant Pere Claver

Malgrat que les festes nadalenques hagin quedat al record, el dia 24 de gener de 2010, la Coral Sant Pere Claver va complir amb la tradició d'oferir als verdunins el seu concert de Nadal, sota la direcció del jove Jordi Serrano d'Anglesola. De bon matí la Coral va oferir les seves cançons als avis de les residències, tot seguit va participar a la missa a la Parròquia i seguidament al tradicional concert, que fou molt aplaudit.

Una Empresa gestiona el servei d'abastament d'Aigua a Verdú

Des del dia primer de gener, el servei d'abastament d'aigua potable a Verdú el fa l'empresa CASSA, AIGÜES i DEPURACIÓ. Per qualsevol consulta comercial, informació o avaries s'ha de trucar per telèfon 902 29 02 80.

Els dies 29, 30 i 31 de gener Festa Major dedicada al patró Sant Flavià i a la veneració del Sant Crist

Una Festa Major curulla d'actes tradicionals, lúdics, culturals i esportius. Referent als actes religiosos, volem excel·lir les solemnes eucaristies i rosari cantades pel cor d'homes i joves de la vila dirigits per en Josep M. Salisi, i acompanyats a l'orgue per Cristina Marimon, les prèdiques de la festa les féu el Rnd. Josep M. Vilaseca i Ribalta, nou rector-arxiprest de Tàrrega. Cal destacar, amb profunda admiració, la tasca que el professor i director

de cors, en Josep M. Salisi, realitza en la recuperació del tresor musical i d'una manera especial en el de Verdú. Vàrem poder gaudir de l'audició d'uns goigs, dedicats a Sant Flavià, del S.XVII del compositor Joan Prim, interpretats pel Cor de Cambra "ABSIS" sota la direcció del nostre musicòleg Josep M. Salisi.

Divendres dia 29, el Centre d'Art Cal Talaveró ens ofería una inte-

ressant exposició dedicada als 600 anys del naixement de Joanot Martorell. Seguidament al Casal Verduní celebració del 10è Aniversari i Presentació del núm. 40 de la Revista XERCAVINS amb la presència de les autoritats locals, el director de l'Institut d'Estudis Ilerdencs Sr Albert Turull, l'assistència de col·laboradors de la revista juntament amb amics i

subscriptors. En finalitzar aquest acte, els pioners i caravel·les de l'Agrupament Marinada de Verdú serviren un aperitiu acompanyat de cava que propicià el brindis final amb l'esperança de continuïtat. El dissabte dia 30, amb un acte propi de la Fundació Tekhnikós, va tenir lloc la presentació del llibre *Soldats i Maquis al Pallars i la Vall d'Aran* del nostre benvolgut historiador i col·laborador de Xercavins en Ramon Boleda i Cases. L'acte fou presentat per la Presidenta de la Fundació Sra. Maria Teresa Boleda i hi prengueren part el director de l'Ecomuseu de les Valls d'Àneu, el Sr. Jordi Oliva i Llorens, historiador adscrit al Centre d'Història Contemporània de Catalunya i autor del pròleg del llibre, l'autor del llibre, Ramon Boleda, i clogué l'acte l'alcalde, Sr. Josep Riera; en tot moment fou acompanyat per familiars i amics

que li tributaren un homenatge merescut.

Els actes lúdics foren d'una categoria extraordinària, el concert de

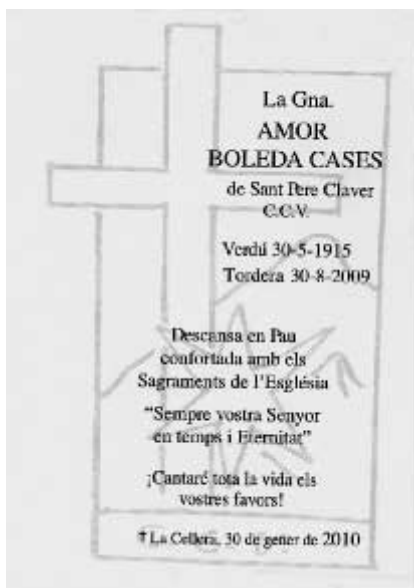
l'Orquestra Simfònica JULIÀ CARBONELL de les Terres de Lleida que ens va posar música en directe a la pel·lícula "L'home mosca" de Harold Lloyd; una interpretació magistral sota la direcció d'Alfons Reverté i Casas que féu les delícies dels assistents. L'espectacle "Somriures i Màgia" a càrrec de MAG-LARI, extraordinària interpretació i actuació d'un dels mags més importants de Catalunya. Per finalitzar la Festa Major, ball amb l'orquestra BRONZE.

Els actes esportius i de lleure varen anar a càrrec de AEIG Marinada amb Jocs i Xocolatada per la mainada i l'interessant partit de futbol entre FC Verdú-Vall del Corb i CF Arbeca.

Ens ha deixat la Gna. Amor Boleda i Cases de Verdú

Amb sentiment verduní, d'amistat i afecte per l'amor que la Gna. Amor Boleda i Cases de la Comunitat de Carmelites Vedruna, ella es feia anomenar de Sant Pere Claver, amb una estimació per la vila que la va veure néixer el dia 30 de maig de 1915, per l'entusiasme que desbordava en parlar de la seva vila, les seves tradicions, festes i festetes que les vivia amb intensitat i les pregonava per on ella passava. Per molts i altres motius que l'honoren, les persones que fem possible l'Associació Cultural Xercavins i la revista volem testimoniar el condol al seu germà Ramon, col·laborador nostre, a la seva família i comunitat Vedruna pel traspàs de la Gna. Amor Boleda ocorregut el dia 30 de gener a vila La Cellera (Girona).

Activitats al Museu de Juguets i Autòmats

El dissabte dia 30 de gener el Museu de Juguets i Autòmats de Verdú realitzà una jornada de col·laboració amb Haití, tots els ingressos de les entrades i de la botiga, que es varen fer durant el dia, foren entregats a Creu Roja amb destinació als afectats pel terratrèmol d'aquesta nació.

El dia 4 de febrer el Museu Olímpic de Barcelona va inaugurar l'exposició "Passió pel futbol" produïda pel Museu de Juguets i Autòmats de Verdú-Col·lecció Mayoral. L'activitat del Museu s'estén per tota la geografia amb diverses mostres d'art, convertint-se en una factoria d'exposicions, segons manifesta el seu director en Jordi Mayoral.

Activitats de l'Associació Dones Argila

Com ja és costum, aquesta associació va festejar la seva patrona Santa Àgueda amb un tradicional sopar. El

dia 14 de febrer varen participar a la Diada de Puntaires de Santa Eulàlia a Barcelona i seguidament una visita turística per la capital catalana. I encara més activitats: el dia 17 de febrer varen organitzar una conferència a càrrec de la professional del centre d'assistència primària de Tàrrega Concepció Naudí –infermera– sobre el tema "El dolor en general; causes i símptomes i tractament".

Carnaval 2010

Com ja és tradicional, el dissabte dia 20 de febrer, al Casal de Verdú, es reuniren un bon nombre de comparses, joves i grans, per festejar el Carnaval, hi hagué un succulent so-

par i una desfilada plena de coloriu i atractiu artístic de les comparses que donava bo de veure.

Iniciat el mes de març, la neu torna a fer presència a les nostres contrades

Efectivament, el dilluns dia 8 de març, ja ben florits els ametllers, Verdú es despertà amb un paisatge totalment hivernal més escaient de les festes de Nadal que d'aquestes dades ja ben avançat l'any. Esperem que la neu caiguda no tingui conseqüències desfavorables per a la pagesia.

Centre d'Art "Cal Talaveró"

Ens plau fer esment de les activitats actuals que el Centre d'Art Cal Talaveró ens fa gaudir durant aquets dies. Amb el títol "HETEROGENIS I SINGULARS", podem veure una declaració d'intencions de quatre pintors units pel seu amor a l'art de la pintura: Natxo Arteta, Núria Guinovart, Yolanda Martin, Juan Manuel Mendiguxia. Les seves obres són íntimes, personals, persisteixen en el temps, esdevenint així... universals, mentre que el citat art internacional desa-

pareix amb les modes. L'exposició es pot visitar del 13 de març al 25 d'abril.

El P. Jordi Roca S.J. va morir el dia 25 de març a Sant Cugat

Fent-me ressò dels sentiments verdunins, d'una manera especial, dels devots de Sant Pere Claver, hem de tenir un sentit record a la persona del P. Jordi Roca, jesuïta, que durant molts anys fou impulsor de les millores de la Casa Santuari de Sant Pere Claver, delegat de la Companyia de Jesús a Catalunya a la junta

de l'Associació Amics de Sant Pere Claver, promotor i creador del seu Butlletí Informatiu, enamorat de Verdú i dels verdunins, amb qui havia compartit, com un ciutadà més, tots els moments tristos i alegres de la nostra vida ciutadana. Pel molt que ens has estimat, P. Roca, et volem recordar sempre!

Primavera, Setmana Santa i Pasqua

Aquestes festes, Verdú s'ha omplert de visitants. L'atractiu turístic, històric, museístic, familiar i acollidor de la vila i vilatans, és un reclam important que invita a moltes famílies i grups de persones a visitar la població, i d'una manera especial aquests dies. No cal dir de les persones que tenen la seva família o segona residència a la vila. Les festes religioses a la Parròquia varen tenir el seu vertader sentit de la Setmana Santa. El Dijous Sant, un grup de joves de Barcelona adherits als moviments que porten la Companyia de Jesús a Catalunya i que fan el Camí de Sant Jaume, varen voler fer parada i estada a Verdú per visitar la Casa Natal de Sant Pere Claver i adherir-se a la celebració Eucarística del dia. La Pasqua va ser solemnitzada per la tradicional cantada de Caramelles organitzada per l'AEIG Marinada de Verdú. Un esclat de primavera que deixa enrere l'espectacle bucòlic de les repetides nevades.

Verdú decideix, consulta sobre la Independència

Formada la comissió organitzadora per realitzar a Verdú la consulta popular sobre la independència de Catalunya, prevista pel dia 25 d'abril, el dia de Pasqua ja varen començar els actes de campanya per fer una crida a la participació. La pregunta que es proposa a la ciutadania totalment democràtica,

net a de tendències polítiques i a favor de la sobirania (tantes vegades negada i burlada del nostre poble Català) és la següent: *Està d'acord que Catalunya esdevingui un estat*

de dret, independent, democràtic i social, integrat en la Unió Europea? pots votar SÍ – NO o en BLANC, l'acte d'anar a votar constitueix un dret democràtic, lliure i social.

La mona

Àngels Escolà

Mona que fa referència a l'animal és una abreviatura del català antic mai-mó, maimona 'simi', de l'àrab mai-mûm 'simi', pròpiament 'feliç'; i el significat del pastís procedeix d'una reducció del llatí ANNONA MUNDA, plural del neutre MUNDUM -I, que significa 'panera elegant ofrenada a Ceres pel mes d'abril', o de l'àrab mûna 'provisions de boca'. D'on prové la paraula mona no se sap del cert, en llatí existia el mot munera, que vol dir regals i en àrab la munna significa provisió de la boca. Els romans es regalaven ous durs junt amb una pasta anomenada munda o muns com a símbol d'amistat. I els àrabs regalaven cistells d'ous decorats, la munna als seus senyors. Tant si té origen romà com àrab, el cert és que és amb el cristianisme aquí vam transformar una mica la tradició i el padrí regalava la mona (amb els seus ous de vida i naixement) al fillol fins que feia la primera comunió. La mona havia de tenir tants ous com anys tenia el nen o la nena, fins a dotze.

Segons J. Amades la festa de la Pasqua Florida és universal i antiquíssima. També explica que és d'origen agrari i que festejava l'arribada de les flors. Per això una de les notes típiques és la sortida al camp, per cantar la joia del retorn de les flors, com ho fan els caramellaires i la celebració d'un àpat col·lectiu i comunal on es menja l'anyell pasqual peixat amb les primeres herbes.

Arreu d'Europa una de les notes més típiques del dilluns de la mona era el de menjar ous en gran quantitat. Els antics creien que els ous venien a ésser com una mena d'aigua espessa. El Gènesi diu que

La part baixa del gran cercle està dividida en tres registres. El del mig és ocupat per la creació dels animals. Hi ha ocells volant sobre les aigües poblades de peixos i crancs. Es pot llegir: VOLATILIA CELLI, MARE i CETE GRANDIA. Aquests últims representats d'una manera fantàsica i monstruosa.

El padrí com dóna la mona al fillol, segons un dibuix de Tomàs Padró, publicat en "Un tros de paper"

els ocells i els peixos foren creats de l'aigua. Tal com es pot veure en el Tapís de la Creació de Girona. Per efecte d'aquesta creença, hom compara els peixos amb els ocells i els ous, i per tant, a la primeria de la creació de la Quaresma fou tolerat menjar-ne. Després es van adonar que els ocells no tenien res de peix, ni els ous d'aigua i la seva menja fou interdita en temps de Quaresma. Perquè no es fessin malbé els bullien i els cobrien amb una fina capa de cera. Potser d'aquí el pintar-los i decorar els ous. A l'acabar la Quaresma ja es podien regalar a amics i familiars i menjar-los plegats. I l'ou de Pasqua és signe de vida i fertilitat. Des de temps remots, en moltes cultures, l'ou simbolitza el naixement i la resurrecció. Els egipcis enterraven ous en les seves tombes. Els grecs els col·locaven sobre les seves sepultures. Els romans tenien el proverbi "tota vida prové d'un ou".

La mona és un obsequi que es fa per Pasqua florida als infants

(fillols, néts, nebots o fills, segons les comarques) en tot el Principat de Catalunya i en el País Valencià; en canvi, és un costum desconegut a les illes Balears. La mona sol consistir en una coca o pastís rodó i caramull, que porta un ou o molts d'ous durs, amb la closca, encallats dins la pasta de farina. Com hem dit la mona és tot ella un símbol, rodona perquè representa el sol, els ous són mostres de renaixement, ha arribat la primavera i a moltes masies era com un ritu pagà d'entrada a la nova estació.

Existeix el costum d'anar la família o les colles de fadrins i fadrines a menjar-se la mona al camp amb molta gatzara. A l'Urgell es distingeix la mona de casa, elaborada per les dones a casa seva i la que es fa a casa del confiter. La mona original de Catalunya, la que es coïa entre els anys 1600 i 1700 a les masies era un pa amb forma rodona i es guarnia amb ous durs. En algunes masies afegien llonganissa seca. A poc a poc la recepta va anar canviant i va començar-se a fer el brioix dolç en comptes del pa, i s'hi afegien fruites confitades i ous pintats per donar-hi un caire festiu. La xocolata és una incorporació molt més moderna. L'únic que es conserva gairebé són els ous, els pollets i les gallines.

Per tant, el dilluns que hem anat a menjar la mona també hem celebrat la festa de les flors i hem gaudit d'una tradició ben dolça.

Un mico de Les Cases d'Alcanar. En aquella zona tenen el mico i la mona que són pastissos de formes diferents. El mico porta cabell d'àngel i la mona xocolata. Tots ells estan decorats amb ous de gallina.

Coincidències

Mario Cuixart i Vilamajó

Qualsevol semblança amb algú que us sigui proper és això, casualitat, simple coincidència.

El ball per parelles agafades va començar als anys seixanta, però del segle XIX, ja que fins aquell moment es limitava a les danses típiques del folklore de cada regió, poble o contrades i uns grups de 3, 4 o més persones. Va ser per aquell temps un gran terrabastall i va anar ressorgint malgrat les plàtiques religioses des de la trona amb l'amenaça que caurien totes les plagues hagudes i per haver. Totes les festes i celebracions tenien un caire religiós, però amb la popularització del ball per parelles va anar agafant el centre de relació social de cada poble, essent els de Festa Major els que tenien més relleu. Varen sortir molts grups de música i orquestra i, a causa de la manca d'espais tancats, la burgesia es va ocupar de protegir-ho de la vista de tothom i fer uns recintes tancats anomenats envelats, no obstant va ser amb l'arribada del cooperativisme –en fer front a la crisi agrària i al domini dels terratinents–, en el canvi de segle, quan van aparèixer les “Societats” amb local. Com a elements indispensables n'hi havia tres: l'oficina de secretaria, el cafè i la sala d'activitats lúdiques.

Res va poder-hi fer l'autoritat eclesiàstica i la separació de classes que pregonava la burgesia, ja que tot aquest eix va anar agafant cos i ens molts casos la vertebració de les famílies del futur, i aquí és quan apareixen en escena en Ramon i la Maria, dos personatges imaginaris malgrat les coincidències si us plau per força que hi vulgueu trobar.

Normalment eres les noies les que es trobaven assegudes esperant el noi que les convidés a ballar essent tot un ritual. Les mirades dels nois a les noies i de les noies als nois activaven la posta en marxa del sisè sentit. Un cop la Maria assentia a ballar totes les mirades es fixaven en el comportament de la parella i es treien ràpidament conclusions. Dir que “fan bona parella” tenia moltes connotacions, però com manava l'ordre imperant de l'època no eren precisament els balladors qui arreglaven i feien els casaments, ja que els interessos de família passaven per davant del que podien pensar en Ramon i la Maria, quedant la parella sense vot ni veu que no fos altra cosa de gaudir del ball en si, de l'atracció física que s'havia despertat o de la conversa que portaria a l'avenença d'un futur en comú. Era el pare que, quan la filla arribava a casa, li engegava un “Amb aquest no t'hi vull veure mai més, és un pelat que no té ofici ni benefici, en canvi hauries de mirar-te una mica més fulano, ja que són de bona casa i tenen dues mules,

a més a més amb son pare ja n'he parlat l'altre dia al cafè”, o també “Què volia aquell empallegós que s'acostava tant! Cal que l'enviïs a pastar fang”.

A la pista de ball, les parelles anaven fent camí en sentit esquerra-dreta tant en moviment circular d'elles mateixes com en tota la pista, enraonant poc mentre ballaven, i no cal dir que sentien el xiuxieig dels comentaris que sortien d'aquells que es trobaven asseguts en les cadires de les típiques llotges. Un ull tancat des de la llotja era senyal d'aprovació mentre que el rebuig era l'expressió d'una cara enfurrunyada que sense dir res ho deia tot.

Es donava també molta importància a ser ballador/a en el sentit de qui no en parava ni un i també de qui seguia amb bons moviments el ritme de la música. Els casats tampoc s'escapaven de les tisores, i eren també passats pel sedàs de qui s'asseia en una actitud cara al ball en si més passiva que activa. D'altre costat, el moment de caire social que va anar agafant més relleu va

ser quan els músics s'aturaven, els entreactes, on s'aprofitava per parlar de política, de com arreglar el problema agrari, i com no del futur quant a la bona parella que feien aquell hereu i aquella pubilla. La sortida era aprofitada per anar nois i noies en fileres ben llargues, per tal d'acompanyar-les a casa seva mentre es feia fosc i s'aprofitaven aquells moments d'intimitat, tot i

procurant no ser massa vistos ja que en patirien les conseqüències. D'altra volta els propers casaments no es trobaven ballant en si, sinó que s'aparaularen en aquells entreactes, a la sortida, o essent més clars... en el consell familiar.

En definitiva, era, moltes i massa vegades, l'apropament o el conflicte d'interessos entre les famílies qui

finalment tenia la paraula respecte al futur de molts Ramons i Maries, tant li valia que aquells/es que en el ball sentissin l'escalfor o el rebuig. Això ja es història encara que bastant recent, ... pas a pas, cop a cop, vers a vers... com va escriure el poeta, a veure si algun dia podem tots pensar, parlar i viure com a persones lliures.

opinió

La crua realitat de l'estiu

Paola Serradell

Una vegada més una altra primavera que ens envaeix, un canvi d'hora inesperat per al nostre organisme, al qual només li fan falta tres dies per recuperar-se d'una hora menys de son; i tot no acaba aquí, cal començar a activar el cos, ja que la roba s'escurça i les nits caloroses s'apropen, ens adonem que els dies es fan més llargs i vas sentint que l'anorac de l'hivern comença a ofegar-te.

Ja és hora d'anar traient a poc a poc aquelles caixes guardades al traster, marcades amb el nom de "roba de calor", donar-los una rentada amb suavitzant i treure-les al carrer. No tot és fàcil a l'hora d'enfrontar-se al calor desèrtic de les vacances i del bon temps, existeix un enemic inert que ens acompanya després de cada festivitat, els temuts "michelins".

Sí, amigues i amics, aquests acompanyants que ens avergonyeixen, que volem sempre amagar, aquests que van créixer, silenciosament, als sopars, als diumenges de calçotades, durant les canyetes amb els amics, al vermut inacabable del disabte i també amb la famosa frase "deixo un espai per a les postres"... aquests tornen a ser un tema preocupant a l'hora de mostrar tipet.

Reneix, per un moment, la idea de modificar aquests aspectes físics que tan poc ens agraden. Busques el mètode factible per aconseguir un cos 10 en poc temps i d'aquesta manera poder gaudir d'ell a les platges i piscines que desitges, ansiosament, visitar. Tot comença així.

La teva primera idea és inscriure't al gimnàs... no és mala iniciativa. Vas corrent a Decathlon, t'equipes amb les últimes sabatilles esportives, les malles que no transpiren i la samarrera que ensenya signes de suor. Vas a per totes!

Cita amb el monitor, parles amb ell/a i el primer que et pregunta és "Què vols aconseguir?", i tu, molt il·lusionat i orgullós, exclames "Una tauleta de xocolata, un cul d'Elsa Pataky!" I en el cas masculí "Uns bíceps d'infart i un pit de Cristiano Ronaldo!".

Carregades les piles, matines, corres, saltes, nedes, aixequeres peses, muntres bicicleta i patins, sues la gota gorda, tot amb la il·lusió de moderar una mica aquella corba de la felicitat.

Et poses a dieta, et limites els antulls, suprimeixes les postres, elimines canyetes i et sumes al menjar a la planxa i les amanides.

Si tens una mica de dineret extra, complementes els teus esforços amb un tractament reductor, moldejador, tonificant i anticel·lulític d'algun centre d'estètica de la ciutat.

Comences a notar resultats, s'albira entre el greix una punta de múscul, ferm i contornejat. Et sents feliç, no és un cos 10, però amb un 7 i mig, passa la nota. No es poden fer miracles. Et compres el banyador de temporada, llueixes el teu cos matxacat, et sents orgullós, el bronzejat solar és el millor color que et combina, ara ensenyes sense vergonya el teu tipet. Encara que l'esforç va ser per a tu llarg la dita és molt curta, l'estiu dura poc, no vull espantar-te, has de gaudir al màxim els pocs mesos de calor i de platja, perquè quan comencin a caure les fulles, la bufanda ocuparà una altra vegada el teu coll, les teves mans s'escalfaran amb una tassa de xocolata, les teves cames s'abrigaran amb unes gruixudes malles, i el teu bronzejat canyella s'amagarà, mentre notes que va creixent sense contemplacions fora de tu, el terrible monstre de l'estiu els "michelins" i tot torna a començar.

Entrevista a la família Vila-Español

Toni Vila, Eva Español i Marc Vila

Àngels Escolà Valls

Els Vila són una família de Tàrrega que els veiem molt per Verdú, en Toni, l'Eva i en Marc tenen una especial atenció i dedicació a les activitats de la nostra vila: Carnestoltes, Bacus, Escala en Hi-Fi, dinar a la font i d'altres... Viatgers i inquiets, tenen una forma molt educada i clàssica de moure's, però amb temps per col·laborar de forma desinteressada en totes les xerinoles que s'organitzen entre nosaltres.

Però no ens n'hem de refiar, darrera de les aparences més normals s'amaguen de vegades complicats laberints. Per això avui intentarem veure si són tan hàbils i voluntariosos com ens mostren.

—Us considereu especials en les activitats en les quals col·laboreu? Què us ha portat a participar a la vida de Verdú?

—No, sense dubte. El que és especial és el grup de gent, d'amics que tenim a Verdú. Tot va començar amb el Marc que va venir a estudiar a l'escola de Verdú. A partir d'aquesta situació es va anar creant una relació amb la vila i a nivell personal amb persones de Verdú

—De totes les activitats de l'any quina és la que us aporta més?

—En Toni, amb un somriure distès ens diu: no sé per quina decidir-me. Bé, m'agrada la gastronòmica

per damunt de tot. El muntatge, la gent, el menjar, el batibull, el caos ordenat que genera, dinar tard amb els companys.

L'Eva, amb un constipat dels aires de Sardenya, opina que el que més li agrada és la preparació, assaigs, vestits, decorats que es fan per dur a terme l'Escala en Hi-Fi. Gaudeixo de cada nit amb la penya durant les setmanes abans. Ningú pot imaginar quantes riallades i bromes es generen entre bastidors.

—Pel que fa al Cau de Verdú realment sou uns puntals. Sobretot pel tema de campaments. Com vàreu arribar a implicar-vos-hi?

—Nosaltres mai ens haguéssim imaginat acabar col·laborant en aquesta tasca. Però sembla que les circumstàncies ens van portar a entrar-hi. Una vegada a dins ens agrada molt de ser-hi.

—Quina feina hi feu? És complicat muntar-los?

—L'Eva és la secretària durant l'any i la cuinera d'acampada a l'estiu. En aquest moments amb la Sònia Vallverdú elaborem els menús per

marxar de campaments, el llistat de material, comprovar la documentació i els permisos... En Toni conjuntament amb altres pares i mares del Cau es dedica a muntar i desmuntar tota la infraestructura dels campaments. Per exemple: els lavabos, la tenda cuina, la tenda menjador, l'enllumenat, aigua, el màstil de la bandera...

—L'Eva és la cuinera. Explica els plats que més els agraden als nens i nenes de campaments. Tens alguna anècdota destacable entre fogons?

—L'any passat va ser massa quan vam inaugurar una mena d'hamburgueseria, amb uniformes de color vermell i blau, tipus Barça, quan tots es pensaven que els tocava de menjar un plat de verdura.

Vam poder comprovar que traslladar una olla de llet amb cacau per cinquanta nenes i nens té les seves dificultats. Sobretot en un camí de cabres i amb un cotxe. Com podeu imaginar l'olla va arribar més buida que al principi.

El primer any hi havia un esquirol espavilat que s'aprofitava de les restes de la cuina i venia de nit.

—Us agradaria fer una estada prop de la platja o només es va pels prats d'acampada?

—Només es va pels prats. Perquè l'escoltisme està vinculat a la muntanya. Potser és més fàcil anar amb la família a la platja. I el descobriment de la natura, insectes, plantes, paisatge, l'aire, dormir a terra sembla que a la muntanya és més autèntic. I també està menys massificada.

—En Toni és bomber a Tàrraga. Són segurs els campaments que munta el cau de Verdú? És fàcil evacuar els nens i nenes en cas d'algun fenomen meteorològic imprevist?

—Cent per cent segurs. Perquè hi ha una inspecció del Consell Comarcal per exemple del Pallars o Bergadà. Cosa que assegura una seriositat. Tenim un Pla d'Evacuació. Cada cap responsable de cada branca s'encarregaria de controlar els nens i nenes i portar-los al punt de trobada per tal de fer l'evacuació.

—Per a posar-vos en un compromís us preguntaré si vàreu ser del moviment d'escoltes de joves o només ara de més grans?

—L'Eva, mirant el mòbil, respon que va ser d'Hora 3 i el Toni amb una cara cofoia respon que sí, durant dos o tres anys.

—Teniu alguna fotografia d'aquella època?

—Sí, ho podreu trobar al llibre dels 50 anys del Cau de Tàrraga. Per tant ens ho podem creure.

—Quina importància doneu a l'amistat?

—Per nosaltres l'amistat és un com un trèvol de quatre fulles: és molt difícil de trobar i dóna molta sort. Per fortuna a Verdú hem trobat molts amics que són tan valuosos com un sortilegi.

—Sou uns nostàlgics o pragmàtics?

—Encara que semblen d'acció per tan pragmàtics, som uns enamorats de les coses antigues i tenim una bona part de nostàlgics. Potser tothom no ensenya el que és però tothom és una barreja de les dues coses.

—En Marc sembla que va fer una actuació durant l'escala en Hi-Fi. Ens pots fer una semblança de quin tipus de ball és? El practiques quan surts de marxa amb els col·legues?

—En Toni com un bon pare, treu el paper que li ha donat el Marc i respon per boca del nen. El ball és com un break dance actualitzat o modernitzat. S'anomena Tektònic,

va néixer a la perifèria de París i el practiquem quan sortim de festa. De vegades amb altres colles ens piquem a veure qui ho fa millor.

—De tots els llocs que heu visitat quin us ha fet més el pes? I quin teniu més a prop del cor?

—El lloc que més ens ha agradat i ens ha fet el pes és Estocolm. I el cor robat de l'Eva s'inclina per Praga i en Toni per Episkopi, Creta on la gent és molt autèntica.

—Com veieu el futur de Verdú? Alguna vegada us heu plantejat de venir-vos-en a viure?

—No canviarà gaire, està molt tranquil i per nosaltres és important que continuï i no perdi la seva essència. S'ha d'estar alerta amb la tradició ceramista i fer accions per tal que no es perdi. Cal dinamitzar el tema de la restauració i de l'oci.

Pel que fa a la segona pregunta: sí. Moltes vegades ens ho hem plantejat, tot i que ara ens hem refredat una mica. Algú de la colla va plantejar de fer una comuna de jubilats.

—Voleu afegir alguna cosa més?

—En general estem contents d'haver trobat tan bona acollida en una vila que fa sis o set anys ens era força desconeguda. Hem après i vist moltes coses i tenim molts bons records.

* * *

I amb una estona de xerrera agradable, hem acabat aquesta entrevista amb la família Vila. Esperem que no es cansin de col·laborar amb les activitats verdunines de les quals els vilatans i forasters també en gaudim. Sembla que els laberints que els acompanyen tenen més a veure amb una xarxa d'amistat forta que en càbales mentals inútils

Dijous Gras a l'Escola Jardí

CEIP Jardí

El dia 18 de febrer, al nostre col·legi de Verdú, vam celebrar el Dijous Gras amb tota la ZER. Al matí vam anar al local del poble a donar la benvinguda a les altres escoles de la ZER. Quan van arribar vam cantar les cançons que la nostra mestra de música havia triat, en relació amb el projecte de cada curs (escola).

Quan les botifarres negres, blanques i les llonganisses van haver crescut, tots les vam anar a veure. I ens vam endur una bona sorpresa en adonar-nos que tots els arbres del pati estaven plens de botifarres i llonganisses fins dalt de tot. Les vam collir i ens vam fer fotos fent veure que ens les menjàvem.

Al cap d'una estona d'esbarjo, els d'Infantil i Cicle Inicial van anar a fer un taller de fang i els de Cicle Mitjà i Superior vam anar als Estinclells.

Quan vam arribar al local del poble era la una i mitja, ens van cridar per cursos per anar-nos a seure a la taula, per començar a dinar, abans de dinar vam cantar una cançó per beneir la taula. Per dinar hi havia amanida d'enciam,

tomata i olives i de segon podies triar entre llonganissa i botifarra blanca o negra.

Després de dinar tots els alumnes de la ZER vam fer aeròbic, i havíem de fer el que ens deia la nostra senyoreta de català i castellà, que es diu Natàlia. Quan ja vam estar prou cansats de fer aeròbic, el professor Jorg (Jordi) ens va proposar de jugar al mata conills amb deu pilotes com a màxim. Quan ens vam matar entre tots els professors van fer la recol·lecta

Visita als Estinclells

A les onze del matí d'aquest Dijous Gras els alumnes de Cicle Mitjà i Superior vam anar als Estinclells. Ens pensàvem que seria el rotllo de sempre... teoria, però, no va ser així. Ens van explicar com feien les toves els ibers i també ens les van deixar fer: podíem anar a colar terra i a partir d'aquí donar al fang la forma d'una tova.

Vam fer torns, uns fèiem toves i colàvem la terra i els altres realitzaven la visita. Quan als que ens vam quedar fent les toves ens va tocar de fer la visita anàvem bruts

de fang i la vam fer descalços, però va valer la pena.

Ens van explicar que hi havia una zona rica i una de pobra, i que la muralla antigament feia 6 x 1 metres d'alçada. La guia, la Cristina, ens ho va explicar molt bé. Els Estinclells com a poblat es va acabar amb l'arribada dels romans, ja que els seus habitants quan els romans s'hi van atansar se'n van anar i els romans van abandonar la part de dalt i es van construir una vila romana. La visita es va acabar perquè arribava l'hora de dinar i llavors ja tocava tornar cap a l'escola.

La primavera

La primavera ja és aquí, les flors han arribat quina alegria ja es pot sortir sense l'abric.

La mare em diu, ja pots sortir amb els amics perquè la primavera ja és aquí.

La font de Santa Magdalena quan arriba la primavera s'altera i la mona celebrem amb ella.

Butlleta de Subscripció

Tots els subscriptors de Xercavins són socis de l'Associació Cultural Xercavins.
Preu: 15 EUR/any. Si s'ha d'enviar la revista fora de Verdú: 20 EUR/any.
Forma de pagament: rebut bancari

Nom i cognoms: _____

Adreça: _____

CP: _____ Població: _____ Telèfon: _____

DNI: _____ Data naixement: _____

Entitat bancària: _____ Núm. compte: ____/____/____/____ (20 dígits)

Signatura: _____ Data _____

Més sobre el cinema sonor a Verdú

Guiu Sanfeliu i Rochet

Fa algun temps, concretament al número vint-i-nou d'aquesta revista, vaig escriure un treball sobre el cinema sonor a la nostra vila, en el qual donava per vàlida la d'inauguració d'aquest esdeveniment en el "Cine Centro", entre els anys 1941/42, ja que el programa no portava la data de projecció.

Recentment, però, remenant papers i programes antics, d'activitats realitzades a la nostra vila, he trobat un programa de cinema, del mateix "Cine Centro" anunciant la projecció d'una pel·lícula parlada en castellà.

"Projecció de l'interessant pel·lícula parlada en espanyol, interpretada per....."

Aquest esdeveniment no tindria més transcendència si no fos que porta la data d'1 d'octubre de 1932 i iDeu anys abans del que suposà-

vem havia estat la primera projecció del cinema sonor a la nostra vila, l'any 1942!!!

De fet és curiós saber que en una data tan reculada, la nostra vila ja gaudia d'un mitjà d'esbarjo equiparable al de poblacions amb un cens d'habitants més elevat que el nostre.

He considerat un deure, ja que els lectors de la nostra revista s'ho mereixen, rectificar el meu anterior escrit sobre el cinema a Verdú, ja que no és correcte perpetuar un error per no reconèixer que un s'ha equivocat. Hi ha una dita que diu: "Equivocar-se és humà, rectificar... també."

"CINE CENTRO" Verdú
Dissabte, dia 1 d' Octubre, nit a dos quarts de deu, i diumenge, 2, tarda a dos quarts de cinc:
 Projecció de l' interessant pel·lícula parlada en espanyol, interpretada per artistes de gran vàlua
CAMAROTES DE LUJO
 Pel·lícula d' emocions i suprem encant :: Un viatge inolvidable :: La vida cosmopolita, lleugera i suntuosa a l' interior d' un gran transatlàntic on els homes s' exposen amb emoció pel somriure d' una dama encantadora :: Els desenganys són afirmats en la mateixa cuberta del luxós transatlàntic.
NO DEIXEU DE VEURE-LA!
 Verdú, 1 d' Octubre de 1932.

Còpies Maite
 Visita la nostra nova tenda online
<http://online.copiesmaite.com>
 Hi trobaràs de tot en papereria, material d'oficina, material escolar, consumible informàtic, maquinària d'oficina, mobiliari, arxiu, organització personal, senyalització, manualitats, embalatge, escriptura, regals, presentació, entreteniment, etc...
 C/ Santa Maria, 1 · 25300 TÀRREGA · Tel. 973 312 981 · Fax 973 501 424
www.copiesmaite.com   online.copiesmaite.com   maite@copiesmaite.com

Sant Jordi 2010

Contra la Ventafocs

Del poema de **Júlia Alvarez**, *Against Cinderella*

Traducció de **Montserrat Aloy i Roca**

No m'ho puc creure.
Qui s'ho hagi inventat em pren el número
per tal que pugui entrar a la sabata.
M'empassaré això del martiri:
escombrava i plorava; preparava el foc i l'atiava,
s'ellomava mentre les germanastres,
que curiosament l'esclavitzaven
amb la seva lletjor, es vestien per sortir.
Puc entomar que hi hagués una fada padrina
amb el cognom Singer
que feia màgia amb un patró cosit
i polit en una hora i escaig,
que la Ventafocs volia ser debutant
i va perdre el cap i la sabata,
però més enllà ja no.

No m'ho puc creure
que només hi hagués una dona
en aquell llogarret que tingués aquell peuet
i li cabés la sabata.
M'he acostumat a perdre i trobar
per entendre que si perds el cor
per algú a qui creus príncep
potser no te'l tornarà mai;
que el truc del mocador,
tant si extravies una sabata, la roba o la vida,
només fa que embrutar el món.
I que quan, per fi, truquen a la porta de casa
potser no hi ets o no vols que et molestin.
I que algunes hem après a anar descalces
sabent que el company d'un peu
només pot ser l'altre.

Aquil·les

Montserrat Aloy i Roca

I

Un destí per cadascun.
Tanmateix, el nombre
(invariable, parell)
no hauria d'afectar la disposició
dels dits en cada apèndix.
Dempeus, com els gats.

II

L'escalfor de fora atén
nombroses variants.
Destalonat, un home pot avançar
en la seva vida,
i progressar.
Igual que dents ferotges,
alguns mostren la part més dèbil.

III

Columnes jòniques.
Des de baix no sou pas
més que jo. Vigileu.
Una ràbia sense raó
us pot anivellar arran.

IV

M'és igual, el ritme. El preu
de la pell (amb mitja lliura farem)
no compensa la dignitat.

V

Us anuncio que no venc
allò que a molts us falta.
Forgeu-vos un destí propi,
jo només us n'ofereixo
l'embolcall.

Aristòcrates

Ramon Cardona

Som aristòcrates ociosos de taules parades per a la conversa, comensals dels nostres amics en simposis on el vi s'aclareix com la veritat. Arribem sorollosament, amb corones de flors al cap, i ens asseiem per satisfer l'instint que atrapa tota la nostra filosofia. Després, si les proporcions s'han fet justes, tenim el luxe, que és de pocs, de deixar sentir les paraules, per distreure'ns com si veiéssim belles heteres, de rellegir un altre cop fragments de poesia arcaica, clamant ben fort que el nostre cos és bell i l'ànima, bona.

Els teus ulls

Ramon Cardona

Els teus ulls blaus m'han dut mar, m'han dut paraules damunt rais infrangibles a la cala tranquil·la on estiuegen els meus dies. Em reconforta sentir la teva veu de narradora vora la llum que ho despulla tot. Els artificis i la foscor els engoleix l'arena fina sota els nostres cossos d'estàtua, hieràtics i clars com el final d'una trilogia. Encara és freda l'aigua i és suau l'amargor que recorre el tronc del tamariu. Mentre el temps es perd en el bressoleig de les onades, no ha quedat rastre de futilesa i ens tornem, de mica en mica, temple, recinte sagrat i mite.

10 erres per a repensar el futur

Albert Garcia (traducció Francesc Giró i Fontanals)

- 1- Rebel·lió: Rebel·lió contra el pensament únic neoliberal-capitalista que pretén mercantilitzar tots els aspectes relacionats amb la vida humana.
- 2- Redistribució: Redistribució de la riquesa, redistribució del treball remunerat, redistribució de les tasques domèstiques, redistribució de les responsabilitats entre classes i sexes, redistribució de la grandària de les empreses, redistribució de les càrregues fiscals.
- 3- Reducció: Reducció de les nostres necessitats materials, reducció de les nostres despeses, reducció de la jornada laboral, reducció del nivell de contaminació, reducció de la despesa energètica, reducció dels nostres nivells de consum.
- 4- Reflexió: Reflexió sobre les conseqüències indirectes dels nostres actes quotidians, reflexió sobre el nostre estil de vida i sobre les nostres prioritats vitals, reflexió sobre el futur dels nostres fills i sobre el futur del nostre planeta.
- 5- Reinvençió: Reinvençió de la vida en una nova filosofia associada a l'estimació pel diferent, a la convivència, a la comprensió, a la humilitat i a la solidaritat, reinvençió de les regles que regeixen l'economia mundial.
- 6- Reivindicació: Reivindicació de la Justícia i dels drets bàsics (alimentació, vestit, vivenda, sanitat, educació, independència personal) de tots els éssers humans sense distinció.
- 7- Reparació: Reparació del dany causat a individus, grups socials o sistemes medioambientals per la nostra acció agressiva o la nostra passivitat davant l'acció d'altres, reparació a les víctimes de qualsevol tipus de terrorisme, inclòs el terrorisme d'estat, i el terrorisme ecològic mitjançant el conreu de la memòria històrica.
- 8- Resistència: Resistència contra la desesperança inherent al materialisme, resistència contra el paradigma de l'egoisme i l'acaparament com a manera de vida, resistència contra l'ecocidi.
- 9- Respecte: Respecte al planeta, respecte a la diversitat de tot tipus de formes de vida, cultures, llengües, religions i ètnies existents, respecte als ancians, respecte als nens, respecte als nonats, respecte als animals, respecte a les plantes, respecte al planeta.
- 10- Reutilització: Reutilització de recursos materials, d'objectes, d'idees, de recursos humans, reutilització d'espais públics, de vivendes antigues, reutilització d'usos i costums amb valor social o ambiental.

Sant Jordi

Josep M. Sanfeliu i Sambola
Verdú – Tàrrrega abril 2010

“La vida és la constant sorpresa de saber que existeixo.”

Rabindranath Tagore

Quan estimes de debò, aquest sentiment tan valuós es multiplica per mil, si ets recíprocament estimat, ets molt ric...

En els temps que vivim darrerament, plens d'inseguretat en el futur a curt termini, val la pena refugiar-se en el que tenim més proper i sentir-nos així protegits i deixar que la tranquil·litat envaeixi els nostres moments de repòs.

I pensar no en les metes que no podrem mai vèncer, sinó en el que, avui, som capaços d'aconseguir. Les oportunitats són aquí... La nostra vida no és demà, és avui...

Tinc tendència a ésser massa reiteratiu, però penso que en el més senzill i simple i en la complexitat de la bellesa. No puc entendre perquè ens compliquem tant la vida. No ens prenguem massa seriosament nosaltres mateixos, ja que no ens ho fa ningú més...

Som el que tenim i prou. Si no ho volem assumir, és que no som gran cosa...

Hi ha una dita que sempre m'ha fascinat: “No toquis les ales d'una papallona, és massa fràgil la seva bellesa per als teus dits...”

Han passat els dies i sembla com si fos ara mateix. Tenia 20 anys, ara ja en són 56...

Me'n recordo clarament. Tornava caminant al poble pel camí de la part on bufa la marinada, un dia d'estiu. Vaig deturar el meu pas, bocabadat, en contemplar de lluny aquell paisatge, sota la terrosa llum

d'aquella tarda, en adonar-me'n que la imatge que veia era diferent a la que els meus ulls havien vist milers de vegades. I jo, que sempre he estat un pobre aprenent de trobador i un “llagrimeta fàcil”, en arribar a casa escriguí, per no oblidar, uns mots.

És com un petit i sincer poema escrit amb el cor d'un jove inquiet, que estima la terra que l'ha vist néixer, la gent i el poble on, junts, vàrem créixer. La joventut i, ara, la maduresa. Els records, la vida... Tot el que estimo és aquí. Per tot i més, és perquè també hi vull morir un dia...

Encara veig el paisatge, clar i serè. Aquella mateixa imatge de Verdú. Temps era temps...

No canvien els sentiments tant com creuen alguns. Podria escriure i ho faig, avui, el mateix d'aquell dia, sens moure una coma ni esborrar una lletra del seu lloc. Diu així:

“He pujat dalt la muntanya i he vist la grandesa del nostre mar de ponent... El mar verd de sembrats, camins i dreceres, fontades i solans per onades inquiet de llevant, però, majestuós. I, penso si no és vida

contemplar amb els meus ulls, tanta bellesa. Enllà, lluny, l'infinit, veure com l'horitzó és confon amb el blau del cel i, damunt del turó, una masia.

Enmig d'aquest mar, un vaixell, Verdú, llarg i estret. La muralla, alta i humida, el defensa per un costat i per l'altre, la calma d'eres i camins... Els vents serè i marinada el mantenen quiet i segur. Veig dos pals que en vertical apunten cap al cel, una torre i un campanar. Dalt la torre, una senyera; al campanar, l'estel dels vents, la sirena de campanes que ressonen a festa i a tristesa... I és tan conegut el seu so... El sento des d'aquí, a la muntanya, i tant m'atreu, que m'adono de com estimo aquesta terra, que no en vull marxar mai i de com em crida. No puc apartar-ne els ulls d'aquests xiprers, guardes dels nostres records, alts i valents, que sempre ens esperen.

Camins i dreceres damunt del mar, que ens porten al vaixell quiet, que ens porten a casa, al germà, als pares, a l'experiència dels nostres avis, a l'amic... I als companys de sempre.

Veig, damunt les teulades de fang, una creu i una campana petita que ressona estrident i una llum, estel de cada matinada, i uns ulls que em miren plorosos, tot dient: “No marxis.” Són els de Claver, que vetlla per tots els mariners del vaixell; Claver, de terres i mars llunyans, que vetlla, sempre...

Camins i dreceres damunt del mar ressec d'aquesta terra, que ens porten al vaixell quiet, que ens espera per fer camí per aquest oceà de blats i oliveres de la vida...”

He vist uns arbres plorar

Ramon Boleda Cases

Amb aquest títol vaig vaig fer un escrit a Nova Tàrrrega clamant per la salvació de la gran alzina situada ran de la carretera que de Tàrrrega va a Sant Martí, a l'indret del nostre Molàs, condemnada a mort. L'havien de treure per la planificació d'arranjament de la carretera, arranjament fet sense miraments, sobre la taula dels arquitectes. A l'escrit feia esment del grandió om de la Plana de Tàrrrega i també d'un avet vell de la muntanya. El primer, mort de llarga malaltia malgrat els esforços dels targarins per salvar-lo, i el segon, mort de vell i de solitud. Per contra, el tercer -hi deia-, de l'alzina, verdunina plena de saba i vitalitat, el sacrificaven els homes.

L'escrit recollia el plor dels tres arbres i se'n féu ressò la premsa lleidatana, que va fer el seu efecte, tant que, junt amb als tràmits fets per l'alcalde Josep Riera, serà declarada d'interès forestal.

De l'avet vell hi posava una poesia molt sentimental, que és la que avui aquí us contaré que podeu comparar-la amb un avi vell i sol.

L'autor fou Mn. Anton Navarro nascut a Vilaller a l'any 1869 i, tot i haver guanyat els Jocs Florals de Barcelona en els anys 1911, 1913, 1922 i 1924, no és massa conegut. S'ha dit d'aquest poeta que portava dintre d'ell tot l'encís de les altes cimes, dels ramats i belles estampes dels pastors, de les rústegues cabanes, de les boires i dels avets.

L'avet vell

Mn. Anton Navarro

Al vessant d'una muntanya,
solitari hi ha un avet;
cada dia el sol s'estranya
de trobar-lo encara dret.
Ha perduda ja sa força;
la ventúria el fa colltorçar,
per les nafres de sa escorça
hi penetra el sol i el fred.

Patriarca mil·lenari,
de boscuries i turons
sembla l'arbre del Calvari
dominant els horitzons.
No té ocells ni primaveres;
sols escolta udols de feres,
sols hi arriben les torberes,
sols hi arriben llamps i trons.

Cada hivern perd una branca;
cada estiu un tros de cor,
i sa testa nua i blanca
sembla un tron de dolor.
Quan la neu els cims corona
i el torb furient l'abraona,
amb les boires enraona
cels amunt llencant un plor.

“Cobriu, boires, ma nuesa,
que ja em fa vergonya el sol;
sobre el clos de ma tristesa
esteneu vostre llençol.
Mos germans ja se'm moriren;
mes aromes s'esvairien;
ocells i nius me fugiren,
ja en la terra, ningú em vol”.

.....
Ha passat la torbonada,
i l'arbre vell ha caigut
i la neu ha amortallada
sa carcassa trossejada....
¡Ai, muntanya desolada!
¡Ja és més gran ta solitud!

Balada del primer bes

Anònim

Al temps de les rondalles,
al temps dels trobadors,
hi havia una donzella,
d'ull blau i cabell ros.
Son pare la tenia servada tant i tant,
que encara no sabia el que era amor d'amant.
Un trobador una volta s'hi acosta gentilment;
li dona un bes als llavis i fuig d'allí rabent.
Igual que au ferida, la dolça allí ha restat,
l'ha vista tota oberta i el pit tot agitat.
Rodant el món, un dia tornava el trobador
i encara la donzella patia el mal d'amor.
—El bes, aquell que em dàreu,
encara em fa penar,
però diu que al món tot passa,
potser ja em passarà.
Bo i fent-li cortesia el cavaller respon:
—Això és engany donzella no passa tot al món.
Se us marciran els llavis que us feren tant de

[mal,

però el bes que ells us donaven,
el bes és immortal.
Ens marcirem nosaltres, vindrà l'oblit;

[però el bes

ni vós ni jo, donzella l'oblidarem mai més.
El mal se li augmentava quan el veí partí
i en va arribar molt mala...
però no en va morir.

Cançons recuperades

Per a tu, nena verdunina

Possiblement lletra de Magí Balcells Riba, àlies Correu

Els que esteu en ma presència,
si em voleu prestar atenció
i em dau permís i llicència,
us cantaré una cançó
de les noies verdunines
perquè sapigueu que són
les més boniques fadrines
com cap més n'hi hagi al món.

La una rossa, l'altra bruna,
l'altra que en té un cabell d'or fi,
l'altra que en té una mirada
que als joves els fa patir.
L'altra que en té una cintura
que sembla que es vagi a trencar

i uns llavis color de grana,
com la magrana a mig badar.

N'hi ha moltes donzelletes
que tenen el cabell d'or,
si boniques són les trenes,
més bonic és el seu cor.

Per a tu, nena verdunina,
jo me'n moro de passió.
Quan te veig el cor se'm trenca (bis)
i no puc fer res més de bo. (bis)

Finalment per comiat
de les dones us vull dir:
que mentre que cap n'hi hagi,

elles ens faran patir.
Elles són nostra delícia
i també nostre consol.
Si me'n fessis una carícia,
ja mai més vull viure sol.
Si me'n fessis una carícia
ja mai més vull viure sol. (bis)

Cobles 1899-1900

Coses tenim al poble que valen molt,
perquè tenim un rellotge que va com vol,
i una font a la plaça que és per desig,
sembla una pastanaga, una pastanaga posada al mig.

I aquells pedrissos, que serveixen per a seure,
los uns paguen, los altres queden a deure.
I a la plaça, cadires hi ficaran,
a deu cèntims una, a deu cèntims una les acanaran.

Ja tenim l'aigua a les cases, ja se sap qui la traurà,
la traurà la pobra talla i algun de baixa mà.

Ja tenim les vinyes mortes i també alguns olivers,
ai pobres de nosaltres i pobres jornalers.
Ja n'ha vingut gent de fora, han vingut per empeltar,
han vingut a guanyar un duro i no gaire treballar.

Los llitsons de Targa tot ho volen fer,
van alçar una bomba i no els va anar bé.
Los llitsons de Targa una bomba van alçar
i encara no va ser enlaire, que per terra se'n va anar.

Los llitsons de Targa vénen a Verdú,
se'n van a cal Trampa i no hi troben ningú,
ve aquella dona amb un carretó,
de traure la merda de l'escorxadador.

Batecs de vida

Cristina Marimon

“Escolta, respira i dibuixa
un somriure net i clar,
transparent i lluminós
a l'espurna que habita dins teu.

Escolta, respira i sent
des del teu batec intern
la preciosa calma que neix
del teu espai intern!

Mira el cel del teu interior
i deixa que l'estrella més bonica de la nit
et vingui a la teva mà
i amb un esclat d'amor i agraïment,
rep la carícia amorosa de la seva ànima
que t'ensenya, altra volta, el que realment som:

una eterna presència, una amorosa essència,
tenyida de misteri...de terra i cel”.

“Quan a voltes el caminar de la nit es fa cansat i avorrit.
Quan a voltes, el despertar del matí trontolla d'esperances
[i desig,

recorda que tots som un.
Recorda que tot està bé.
Recorda que l'esclat del silenci,
conté un genuí tresor
replet d'allò que més anheles.
D'allò que més desitges:
l'experiència de bellesa, de tendresa, d'innocència,
impresa en cada cèl·lula del teu cos.
I recorda que per arribar-hi només cal
mantenir l'escolta sincera... del batec del teu cor”.

Els càn timers de Verdú

En mútua carícia que els atança,
l'home i la terra, es troben a Verdú.
Ell la emmotilla amb sos dits, amb delectança.
Ella posa en sos dits un bes segur.

Ell canta a mitja veu, mentre el torn dança.
L'argila va prenent forma i color.
Son dos cors i un amor, compenetrant-se
en un esclat sublim de germanor.

L'artesà, que al bell cantir dóna vida
amb tendreses de fe i encisament,
somriu quan la figura té polida...
la acarona amb l'esguard, un llarg moment...

i, amb mística unció, com qui a la imatge
que més estima ha de renunciar,
l'envolcalla de flocs pel llarg viatge
que no sap quan ni ahont acabarà.

I el cantir, amb sos germans, la casa deixa,
i vola enllà, per pregonar la pau
i el nom de l'arbre on ell mateix s'esqueixa:
nom de terra morena i de cel blau,

un nom, Verdú, que ell porta per corona,
i que diu d'una gent i d'un país
que, amb son parlar, sembla que un cant entona,
de tendra, dolç, suau i enyoradís.

Què tindràs, oh "silló", que allà on arribes
escampes un regust de serenor
que fa brollar, als esguards, clarors més vives,
i a flor de llavis salta una cançó?

Quin poder dintre teu ha pres estada,
i fa ta companyia tant plaent
que mai, ni tant sols una llambregada
d'odi o rencúnia t'ha ferit, punyent?

No ho sé! Mes, sempre, amb una reverència
et saludem, quan et volem alçar.
I tú, del cel ens mostres la presència,
perquè al cel ens obligues a mirar.

Inclinem nostre front altra vegada,
després que, generós, tu ens has servit.
I ens resta ta frescor d'aigua gebrada,
dolça carícia, als llavis, rostre i pit.

Per tothom, ta amistat és regalia.
Per tothom, ets emblema de salut.
Per tothom, ets pregó que ens anuncia
delícies de tendra plenitud.

Arreu, es ta presència volguda.
Arreu, les mans et cerquen amatents.
Ets l'amic de tothom, que mai no muda
l'amistat, per caps tèrvols sentiments.

Sens tu, sega i verema no es faria.
La masia et reserva el lloc millor.
I els pescadors que per la mar fan via,
et porten com un altre pescador.

I tots, per terra i mar, amb fé sincera,
quan cerquen el tresor que ofrenes tu,
diuen, amb jola sana i cridanera,
el nom que esténs per tot el món: VERDÚ.

Oh tu, cantir bonic, ànima amiga,
que has eixugat ma febre més d'un cop,
i has mudat el neguit de ma fatiga
amb ta frescor, que té regust d'arrop!

Oh, tu, ramell humil d'orfebreria
mal que d'argila sigui fet ton cos,
i que portes arreu la regalia
del més pur néctar, que dins teu va clos!

Jo et saludo amb fervor i amb reverència,
oh, cantir, generós com blat madur!,
perquè, amb l'influx de ta gentil presència,
vas pregonant pel món, amb evidència,
el nom d'un poble sens igual: VERDÚ!

CABLES ALVABEZ I GUILARVAN

L'home que dormia agafat a una branca

Eduard Ribera

<http://eribera.blogspot.com>

“Sóc un home de recursos, jo”, pensà Màrius Boet el dia que el van despatxar. Els últims temps havia tingut un somni recurrent. Caminava per un pont de fusta penjat dalt d'un congost molt alt; de sobte, el pont començava a fimbrear i acte seguit una de les sirgues mestres es trencava. La caiguda era espectacular, però durant l'esbalçada el Màrius aconseguia engrapar la branca d'un arbre nascut en una escletxa de la roca. “Salvat!”, cridava el Màrius en el silenci horitzontal de la matinada. Tot i que la seva dona s'havia acabat acostumant al sobresalt nocturn, mentre l'home seguia dormint plàcidament, ella feia cabòries sobre l'origen d'aquella inquietud. De fet, Salvat era el cognom del soci principal del despatx on treballava el Màrius i ella sospitava que alguna cosa no anava prou a l'hora a l'oficina. Mentre esmorzaven, ella insinuava “tot bé a la feina?” i ell aixecava la vista del diari “tot bé, reina, no et

preocupis”. Però ella insistia “has somiat avui...”. Ell se la mirava “no ho sé, no ho recordo...” i després li feia un petó al front i sortia cap a l'oficina. Va ser el mateix Salvat qui li va dir que el negoci no rutllava massa bé i que, com a últim recurs, haurien de reajustar la plantilla. El banc no els havia renovat la pòlissa de crèdit i els impagats estaven ofegant l'economia de l'empresa. Fins a la data, el Màrius sempre se n'havia sortit bé en el terreny laboral. Al llarg dels anys s'havia forjat un currículum impecable i havia encadenat diversos canvis de feina, sempre per millorar les seves condicions de treball i econòmiques. El dia que el van despatxar complia cinquanta-cinc anys però, aliè al pessimisme, va pensar “no passa res: sóc un home de recursos, jo”. Va decidir no dir-ho a la seva dona i es va inscriure al servei d'ocupació. Durant algunes setmanes va seguir fent el paper del marit diligent i treballador. Havent esmorzat, sortia

de casa com ho havia fet sempre i es passava el dia de porta en porta, sol·licitant entrevistes i passejant currículums. Però poc a poc, la nòmina de coneguts amb capacitat per llençar-li un cable arribava al seu final. Semblava que el món ja no funcionava com ell l'havia conegut anys enrere. O potser era que el món seguia sent el mateix de sempre i era ell qui ja no funcionava com anys enrere... El fet és que una nit va arribar a casa especialment abatut. Ni tan sols va sopar i va anar directe al llit. La seva dona li va portar un vas de llet calenta però el Màrius havia pres somnífers i la son l'havia vençut. Aquella nit va somiar un cop més la caiguda pel congost, però estranyament no va cridar. La seva dona no va despertar fins al matí. Estès al llit, el Màrius jeia fred i rígid com una roca granítica. A la tauleta de nit hi havia una nota. “Avui s'ha trencat la branca”.

La maleta

Eduard Ribera

<http://eribera.blogspot.com>

Anava sempre molt ocupat, carretejant una maleta on hi duia desenes, centenars de papers i documents que acreditaven qui era ell, quina era la seva trajectòria, quin era el seu punt de sortida i on pretenia arribar. Un dia va extraviar la ma-

leta i es va posar molt nerviós. Va pensar que allò era una tragèdia, que allò era la fi, la seva fi. Va denunciar-ho a la policia, va resar, va donar veus pels barris més baixos de la ciutat, va trucar a la seva mare, però la maleta no va aparèixer. Ara

se'l veu passejar sovint amb les mans a les butxaques, feliç, amb una rialla d'orella a orella, com si finalment s'hagués tret un gran pes de sobre.

Poema a quatre mans

Poema virginal

Àngels Escolà Valls

Dedicat a l'Helena Escolà

Un poema a quatre mans,
les patètiques idees, d'uns infants,
que van de festa, perden la jaqueta,
i la testa.

La nit marcava el compàs
dels balladors de cor-tango.
Jo què sé!- diu un
Això dels poemes!- diu una.

La sensual música em recorda
la meva besàvia!- va dir el Roker
Ei tu, et penses que sóc fàcil!- va dir la Punkie
La vida és trista! - va dir un Emo
Ester en el seu laberint! - silenci.

La inflamable poesia em va recordar el mestre,
cada paraula és el símbol de la dansa,
del dubte obscur.

A- No sé qui ets!
B- Jo no sé d'on vinc!
C- Només ballem!
D- Com acabarà aquesta follia!
Entre pell, suor i ombra?
O amb la ganduleria més pregona?

I com acaba,
trucant a casa perquè no tens
les claus,
el mòbil,
la jaqueta....
i sobretot
no tens res.

Una abraçada i que el dia us sigui favorable.

Ei tu!

Àngels Escolà Valls

Què et penses que sóc fàcil?
Què et penses que ets fàcil?

Embriaga'm de vi
i de passió
de colors i olors
de vida.

Sedueix-me amb la raó,
juga a escacs amb la teranyina
dels pensaments.

Enreda'm amb blanc i negre,
pasta'm amb el gris,

Il·lueix cada moment,
udola com un llop,
mossega'm la carn.

Et miraré, et consolaré, t'amanyagaré, et
bressolaré...
des del paradís de la fe en l'amor humà.

Ei tu!

Senzillament nosaltres.

El tanatori

Flavià Pont Solsona
Verdú, maig de 2007

Admeto haver aixecat gran REBOMBORI.
quan en el meu DORMITORI
m'han vist resant a l'ORATORI,
agenollat en el RECLINATORI.

Pregava tot "DEVOTORI"
per l'amic internat a l'AMBULATORI
-i assessorat pel CONSULTORI-
està sotmès a un exhaustiu EXPLORATORI
de l'aparell RESPIRATORI.
A PRIORI,
fet l'OBSERVATORI,
el seu estat és bastant SATISFACTORI.

Més tard, contemplava un altíssim CIMBORI,
i escoltava des de l'AUDITORI,
l'assaig i la veu d'un famós "TENORI"
que cantava amb gran "CRIDORI":
"salveu-me del PURGATORI!!!"

Jo reposava a l'ESCRIPTORI
un lloc indicat pel meu EXPIATORI.

Esperant l'acostumat DEPILATORI,
-per a mi OBLIGATORI-
un ocell MIGRATORI,
violant l'espai CIRCULATORI,
va deixar-me un missatge RECORDATORI
a "tutti COLORI"
que no duia ENVOLTORI.

¡Pren-te una tila, ISIDORI!
i també un SUPOSITORI.
Calma't i que tot MILLORI,
fes que res ho EMPTIJORI

i et cantin un RESPONSABILITATARI
abans del teu CASORI.

Ara que el nostre CONSISTORI
presumeix d'un excel·lent VETLLATORI,
he pres aquest DECISORI.
Demano, abans no MORI,
m'examini un qualificat SANATORI.

Mentrestant guardeu el taüt vingut de Costa d'IVORI
i davant un viable ROBATORI,
condemneu-lo al CREMATORI.

En aquest lloc MORTUORI,
no voldria ser el primer TRANSITORI
d'estrenar el flamant TANATORI.

RECORDA BÉ:

Siguis caut i prudent/ en visitar la Sala de Vetlla,/ el mort
observa jacent/ aquell qui més xuleja

Miguel Hernández i els morts dels vorals

Joan Fornsubirà

*Tanto dolor se agrupa en mi costado,
que por doler me duele hasta el aliento.*

M. H.

Con tres heridas yo:

*la de la vida,
la de la muerte,
la del amor.*

M.H.

Retrunyen crits d'estols espectrals en fragments.
Laments oblics d'éssers esmicolats repiquen
en l'obscura gènesi de la nit.
El poble vençut reclama al cap dels anys
amb sons guturals del fons de les negres tombes.

Tres ferides en existència erràtica, escorta cruel.
La vida, l'amor i la mort en aliança desigual.

La mort triomfant recull les restes dels companys caiguts.
Aquellarre de sofrença amb plors i crits ressonants.
Cruixen els ossos esquerdatats per obusos d'odi.

Amarga veritat ens aclareix realitats ocultes
en temps d'enganys i excuses porugues.
Esquelets en munts informes sota la sorra dels vorals
reclamen ésser tomba en la pau del descans etern.
Sagnen ferides infectes de cors benèvolts i plàcids.

La ceba alimentà el nadó i la pena ennegrí l'ànima
de qui féu del poble causa, esperança i anhel.
Rostres derrotats en sofrença plena, abissal,
últims companys en malaltissa cel·la,
darrer comiat del poeta de l'amor i la justícia :

*¡Adiós hermanos, camaradas, amigos:
despedidme del sol y de los trigos!*

Infantesa

Pau Giró i Castelló

Obria els ulls, veia tot un món per descobrir,
i un munt de portes per obrir.

Des del bressol, la mare em gronxava,
com les ones a les barques, vora el mar.

Intentava aixecar-me, començava a caminar,
veia que em feia gran, deixava de plorar.

Entrava a l'escola amb els ulls encuriósits
i en sortia amb rialles i molts amics.

A la nit abraçava els meus ninots de peluix,
i somniava amb els angelets i núvols de cotó fluix.

Si em despertava a mitjanit, perquè tenia malsons,
la mare m'explicava un conte i el pare xiulava cançons.

A l'escola he après a treballar, a escriure i llegir,
a pensar, a jugar, i a compartir.

Començava a fer excursions i a pujar muntanyes,
amb el fulard al coll, la motxilla plena i moltes ganes.

Mica en mica en vaig fent gran,
i m'estimo la gent del meu voltant.

La infantesa passa, queda món per descobrir
i moltes portes per obrir.

Ens ha costat déu i ajuda arribar fins aquí

Eduard Boleda

“La roba aquí la guardem, i la remenem d’un armari a l’altre dient que la farem anar per anar al tros”

“El paviment de la Plaça especialment el de la zona ombrívola està malament, com també ho està el passeig, i tota l’avinguda Tomàs i Pellissó, ara no es pot fer pedaços ja que seria tot un pedaç.”

Ens ha costat déu i ajuda arribar fins aquí. Mai com ara s’ha fet tan famosa aquesta frase feta. Aquesta és una cançó que canten “els Manel”, un grup català que està de moda. Mai com ara, gràcies a la presència d’en Pep Guardiola, en un concert seu al Palau de Música Catalana.

Mai com ara se n’ha parlat tant del Palau per obra i gràcia del seu president, el senyor? Millet. El Bitllet, perdó vull dir el Millet, ha demostrat ser un crac; una persona que aconsegueix robar aquesta quantitat de diners ho ha de ser per força, a més ho ha fet arrançant el Palau i deixant-lo en un lloc de primera fila a nivell mundial. Ara imaginem-nos que, si a més de tot el que va fer, hagués estat honest, seria la repera.

Durant aquests mesos he parlat amb persones que directament o indirecta han tingut contacte amb aquest individu i la veritat és que no estaven sorpresos, fins i tot pensaven que finalment li havia arribat la

seva hora. Al final, el temps posa tot i a tothom al seu lloc, encara que costi déu i ajuda.

Tot aquest preàmbul i encapçalament d’aquest article ve a tomb d’una reflexió que he fet sovint. Als pobles les coses duren més, o millor dir han de durar més ja que costa molt aconseguir-les. A la ciutat tot és més fàcil de llençar, tot fa nosa més aviat, clar que també és per qüestions d’espai, i els que no ho llencen ho porten cap al poble, aquelles joguines, aquell sofà que encara està ben nou, i fins i tot aquell televisor que encara va la mar de bé -Ui!! si en vindran de televisors amb el canvi a la TDT— però

ha de deixar pas al nou. La roba aquí la guardem, i la remenem d'un armari a l'altre dient que la farem anar per anar al tros, això fins i tot ho dic jo que ja fa anys que no hi vaig i que ara amb els camins nous de la concentració feina tindria per anar a alguna finca de casa.

Això passa a nivell particular, però a nivell públic passa tres quarts del mateix, a les ciutats les reformes són constants, canvien els carrers, els jardins, les places. Hi ha places a Barcelona que tota la vida estan en obres, n'hi ha que tenen una vida de deu anys, i n'hi ha que constantment les estan millorant. A Lleida, on treballo, hi ha carrers que els he vist canviar tres vegades en pocs anys, i de ben segur que encara no és el definitiu.

En canvi, aquí tot ha de durar més, amb la tranquil·litat del poble sembla que les coses vagin més lentes, i que els anys passen més poc a poc. Fins que les coses diuen prou. Anys enrere va ser el castell, i s'ha hagut de fer importants obres de millora, i ara sembla que és la plaça Major la que diu prou. Aquest últim hivern ha estat especialment dur pels paviments a causa de les gelades, nevades, la sal, ...

El paviment de la plaça especialment el de la zona ombrívola, està

malament, com també ho està el passeig, i tota l'avinguda Tomàs i Pellissó, ara no és pot fer pedaços ja que seria tot un pedaç.

**Amb la tranquil·litat
del poble sembla que les
coses vagin més lentes,
i que els anys passen
més a poc a poc.
Fins que les coses
diuen prou.**

De fet la plaça Major com la coneixem ara té 40 anys, particularment només la recordo d'aquesta mane-

ra, tinc en la memòria els moments en què feien la pavimentació. Recordo que van fer com unes bassetes i que les omplien d'aigua -cosa que aprofitàvem per jugar- per després omplir-les de paviment. Ara toca arranjar o reformar la plaça i ja que aquest hivern ha estat tan dur s'ha de fer ràpid si no volem que ens quedi desfeta a les mans. Però tot això costa Déu i ajuda, tot va per llarg. Cal fer projectes, papers, permisos, més papers, parlar amb els contactes i demostrar la imperiosa necessitat de la millora.

Però als pobles tot això ens costa més, depenem totalment de les subvencions que ens arriben, si és que arriben. Però amb tot, segur que al final es podrà arreglar encara que sigui momentàniament. Deixeu-me finalment citar una frase que deia sempre en Xavier Monsalvatge, un dels millors compositors catalans del segle XX. Era una cita francesa que diu "Tout s'arrange, mal, mais tout s'arrange" és a dir, tot s'arregla, malament, però tot s'arregla.

Qui sap potser el Fèlix Bitllet, perdó vull dir Millet, ens podria donar un cop de mà.

d'Actualitat

Redacció

El passat 13 de setembre Arenys de Munt va viure una jornada històrica tot convocant els seus veïns i veïnes a una consulta popular amb la següent pregunta: ESTÀ D'ACORD QUE CATALUNYA ES-DEVINGUI UN ESTAT DE DRET, INDEPENDENT, DEMOCRÀTIC I SOCIAL, INTEGRAT EN LA UNIÓ EUROPEA? 2.671 persones de la població van acudir a votar, la qual cosa va representar un 41,01% del cens. D'aquest un 96% es va decantar pel sí.

Arran d'aquesta iniciativa del municipi maresmenc moltes poblacions de Catalunya van mostrar la seva intenció de realitzar la consulta al seu poble. D'aquí que els passats 13 de desembre i 28 de febrer es van fer una primera i segona onada de consultes d'independència.

Un grup de verdunins, emparats per l'Associació Cultural Xercavins, va decidir celebrar la consulta sobirana al nostre municipi el proper diumenge 25 d'abril.

El referèndum, organitzat per la plataforma ciutadana **Verdú decideix** compta amb el suport de desenes de verdunins i verdunines, així com de la pràctica totalitat de les associacions locals.

És per això que avui preguntem als nostres convilatans què en pensen d'aquesta iniciativa i quins poden ser els resultats que se'n desprenguin.

Maria Teresa Solsona Massana

—Saps que el dia 25 d'abril es fa una consulta a Verdú?

—Sí.

—Et sembla bé aquesta iniciativa?

—Sí, cal mobilitzar-se per fer sentir el que es pensa.

—Creus que pot servir d'alguna cosa el fet de realitzar aquest referèndum?

—Sí, com a mínim per conscienciar a la gent.

—Quin percentatge de participació és per a tu un èxit?

—Un 40% seria tot un èxit.

Meritxell Canals Xicoy

—Saps que el dia 25 d'abril es fa una consulta a Verdú?

—Sí. Me'n vaig assabentar pels cartells qui hi havia penjats a l'entrada del poble. Tot i així, recordo que en el número de Xercavins també hi havia informació.

—Et sembla bé aquesta iniciativa?

—Em sembla força positiva, iniciatives com aquesta et donen força per seguir contínuament amb la lluita pel camí de la independència, malgrat sigui llarg.

—Creus que pot servir d'alguna cosa el fet de realitzar aquest referèndum?

—Sí, no perdre les ganes de seguir amb la lluita i veure com la comunitat es manifesta.

—Quin percentatge de participació és per a tu un èxit?

—Com en totes les eleccions segons del costat que es miri.

—Crec que més d'un 50% seria una bona fita.

Joan Gilabert Companys

—Saps que el dia 25 d'abril es fa una consulta a Verdú?

—Sí.

—Et sembla bé aquesta iniciativa?

—Sí.

—Creus que pot servir d'alguna cosa el fet de realitzar aquest referèndum?

—Sí, per sensibilitzar-nos a tots que estem patint un colonialisme d'Espanya. I ja fa molts anys que les colònies ja tenen independència.

—Quin percentatge de participació és per a tu un èxit?

—Un 50% seria un èxit.

Anna Maria Pijuan

—Saps que el dia 25 d'abril es fa una consulta a Verdú?

—Sí.

—Et sembla bé aquesta iniciativa?

—Sí.

—Creus que pot servir d'alguna cosa el fet de realitzar aquest referèndum?

—Suposo que el resultat el qualificarà.

—Quin percentatge de participació és per a tu un èxit?

—Com en totes les eleccions segons del costat que es miri.

Qualitat de vida. Viure bé... o morir intentant-ho

Montse Aloy

Batalladors lectors i aprensives devoradores de premsa econòmica: com és ben sabut, hi ha un benefactor de la humanitat que s'anomena Jaume Matas, qui, com el seu nom indica, es belluga molt bé pels matolls del sotabosc, per zones poc visitades del cos humà (on hi ha pèl, etc.), caça amb reclam i s'amistança amb daines, cérvols i porcs senglars, espècies molt àgils que són ràpides a fugir a salts per indrets amenaçats i que mengen a pleret de vegetals suculents amagats sota terra i que costen un sou mig i la meitat. Doncs bé, amb aquesta semblança biogràfica feta amb tota l'estima que li puc dedicar tot i no ser parent meu, us proposo uns mètodes gens fiables i escassament legals per aconseguir arribar a finals de mes amb un saldo positiu on hi hagi almenys 2 zeros i les tustadetes servils a l'esquena del possible "capo" del banc on tingueu "confiscats" els suposables estalvis per a la vostra jubilació plàcida i merescuda (i ara podeu llençar-vos per terra i riure fins que us caiguin les llàgrimes galta avall).

1. REUNIU LA "FAMIGLIA". Per celebrar la Pasqua, el naixement d'un ós polar al zoo de Texas, perquè us ha sortit un furóncol al clatell, etc. Aixequiu acta de la reunió, amb el supòsit democràtic dels "Precs i Preguntes", i envieu-vos-en una còpia al vostre Facebook.
2. FEU LES REUNIONS AMB LA PERSONA EN QUI MÉS CONFIEU. Ço és, vosaltres mateixos. Mireu fixament el mirall i jureu sobre el suplement del diari que només direu la veritat. Si heu de cometre perjuri, gireu el mirall cap a la paret.
3. CONTRACTEU ALGÚ AMB RENOM. La peixatera del poble pot donar fe que el vostre cor congela a la perfecció. El manyà professional dirà a tothom que els vostres llavis estan segellats amb la silicona més estètica de la comunitat valenciana.
4. INVENTEU UNA EMPRESA FANTASMA. Treballadora, solvent, amb empleats d'os i flegma, que els rosegui el cuc de l'economia submergida i s'esventrin per una encaixada ferma del Rockefeller o del mateix Montgomery Burns.
5. TRUQUEU-VOS A TOTHORA. Al mòbil, a casa, a la feina, al lavabo, al metge, a la banyera, a la timba de cartes. Feu cara de pòquer si les notícies són dolentes, poseu un semblant trist si les coses van bé, assageu un posat fariseu si esteu guanyant diners a mans curulles.
6. COMPREU CAR. I gran, clar. Una banyera on hi càpiga un equip sencer de jugadors de rugbi, una torradora per a pans de pagès de quilo, un congelador per a mamuts, un lavabo encaixat de brillants al fons del vàter, un mirall màgic que només diu mentides i que l'Euribor puja 0.5 punts cada vegada que el Barça guanya un partit... No pagueu mai, ni en espècies (julivert, orenga, all, etc.) ni en metàl·lic (barra de ferro amagada a l'esquena).
7. MENGEU FORA DE CASA. A ser possible, a 150 km de casa. A l'hora d'esmorzar, a Zaragoza (si residiu a la plana de l'Urgell). Per dinar, a Zamora. Per berenar, a Zimbabwe. I sopeu a Zurich, per exemple. Amb la Zaha Hadid, per continuar amb l'al·literació del fonema "z".
8. FEU-VOS TITELLAIRES. Contracteu un encantador de serps, un mag encantador de persones, i una serp amb llengua humana, viperina i bífida. Sotmeteu-los a un entrenament de Marines al celler de casa, amb des-programació a càrrec d'Antena3, subtítols de SonyTV i anuncis disciplinaris i consumistes de Tele5. Un cop fet això, digueu-los que sou el salvador del món i que tot allò que vegin "és producte de la realitat deformada pels extraterrestres i/o per l'enemic del presentador de Cuarto Milenio". No s'han de creure res, ni a ells mateixos.
9. ANEU A DEMANAR FENYA. Amb aire xiroi, i convideu a una caldereta de llamàntol a la galant treballadora de l'Inem que fa la seva feina amb diligència i entusiasme. Regaleu bitllets de 20€ als que us precedeixen a la cua. Si us contracten, digueu que ha estat un error descomunal i culpeu-ne el govern de Ses Illes.
10. IMPRIMIU-VOS TARGETES DE VISITA. "Jaime Matas, desfacador de entuertos, galante caballero, virtuoso político. No tenc dobbés. Doneu-e aigo, per sa amor de Déu."

Recordant Joan Roig

Flavià Mateu Cluet

Entre l'Urgell i la Segarra
hi havia un poble de secà,
on va passar que una vegada
un noi i una noia es van penjar.

Era un noi tímid, de cal Seva,
tot grassonet, poc divertit,
de qui es burlaven sense treva
i el noi vivia avergonyit.

I és que la gent que allí hi havia
només pregaven el bon Déu
i tot allò que succeïa
no era pas problema seu.

I tots els joves, formant colles,
es divertien ells amb ells;
i és que tenien més virolles
no hi volien passerells.

I per la festa quan ballaven,
i tot el poble era content,

del Joan sempre es mofaven
ja que aquest era el seu ambient.

Ell sols ballava amb sa germana,
que era grassona tant com ell,
i les rialles inhumanes
fins li ferien el cervell.

Ell prou volia ser com els altres;
però el jovent era cruel
si es posava roig de galtes
dins del cor sentia el fel.

I és que el Joan era sensible,
i és que el Joan era tot cor,
l'ànima seva, invisible
era dins seu un bell tresor.

I és que en el poble no entenien
d'ànimes tendres ni de cors;
i eren amargs per ell els dies,
i d'amagat tot era plors.

Fins que va prendre un determini:
Ja tant li feia viure o no!
Vol que el sofrir per sempre fini
i va trobar la solució.

Se'n va anar al clos de l'era...
penja la corda a l'embigat.
Tan matinet que encara era!,
però el Joan ja s'ha penjat.

I a mitja tarda que el cercaven
dins del clos mort ja l'han trobat...
Tota la gent ho comentava:
Quina desgràcia que ha passat!

Però a ningú se li va ocórrer
pensar la culpa si és d'algú,
una desgràcia pot ocórrer
a tot arreu, fins a Verdú.

PINTURES i DECORACIÓ

Tàrròs

C/ Sant Pelegrí, 18
Tel. 973 50 12 60
Fax 973 31 36 27
25300 TÀRREGA

C/ Bisbe Ruano, 11-13
Tel. 973 27 16 11
Fax 973 27 17 22
25006 LLEIDA

C/ Ferrer i Busquets, 88
Tel. 973 60 05 07
Fax 973 71 08 68
25230 MOLLERUSSA

C/ Josep Zulueta, 7
Tel. 973 36 01 61
Fax 973 35 44 53
25700 LA SEU D'URGELL

C/ Barcelona, 39 - Pl. de la Sardana
Tel. 973 44 30 34
Fax 973 44 30 41
25600 BALAGUER

L'article de Cal Talaveró

Laura Zubiaur

L'arribada de la primavera porta a Verdú la Festa de Sant Jordi -patró dels enamorats i esdeveniment massiu de promoció literària a Catalunya- en la qual l'escola Jardí munta una parada de llibres i roses a la plaça Major per facilitar-nos la compra de les novetats literàries, al temps que educa els nostres fills en la responsabilitat i el respecte a la lectura; i el Festival Terralada, organitzat per l'Associació Xercavins, centrat en la música d'arrel tradicional, ens aporta una vetllada tranquil·la i agradable on tenim oportunitat de conèixer nous grups o retrobar-nos amb aquells que potser fa temps no sentim en directe... déu n'hi do!!!. Podem estar orgullosos de l'activitat cultural de la nostra vila.

Durant les dates de Sant Jordi a Cal Talaveró de Verdú podeu gaudir de l'exposició **HETEROGENIS I SINGULARS, del 13 de març al 25 d'abril de 2010**. És una exposició en la qual queda palès com l'art plàstic uneix a les persones en l'emoció, sense necessitat de paraules, directe al cor.

En aquesta ocasió hem treballat en col·laboració amb la galeria Raimon Maragall de Barcelona per convidar-vos a conèixer les obres de **NATXO ARTETA, NÚRIA GUINOVART, YOLANDA MARTÍN i JUAN MANUEL MENDIGUCHÍA**. Avui dia els

creadors plàstics gaudeixen d'una absoluta llibertat per expressar-se, fet que accentua la singularitat de la pintura, augmentant infinitament les possibilitats d'heterogenia dels autors que la realitzen.

Aquests quatre artistes són realment molt diferents entre ells, no hi ha cap dubte a l'hora de reconèixer les diverses personalitats. Les seves obres ens poden atraure, unes per extravertides i multicolors, d'altres per austeres i monocroms. Trobarem que utilitzen pintura acrílica, ciment o fil, per treballar sobre tela, paper, fusta o porexpan, però sempre fent servir els materials i la tècnica per tractar sentiments personals, motiu que els cohesionava, donant a l'exposició una simbiosi tan especial que el missatge que ens arriba esdevé proper, íntim i universal.

L'altra exposició serà **NATURA APARENT, del 8 de maig al 27 de juny de 2010**. En aquesta **JORDI MARCET i ROSA VILA-ABADAL** ens presenten una instal·lació de la seva obra més actual. Es tracta de la continuació del treball dels últims anys que han mostrat en diferents espais:

- el 2007 a L'Albergueria, Centre de Difusió Cultural del Bisbat de Vic van exposar en dues mostres:
ORÍGENS. La llum de la foscor
ORÍGENS. La llum de la terra
- el 2008 al Museu de Lleida van inaugurar les instal·lacions del nou museu de la ciutat amb la mostra ORÍGENS complerta.
- el 2010 a Cal Talaveró de Verdú
NATURA APARENT

Si en ORÍGENS es centraven en el Gènesi, mostrant l'evolució des de la foscor a la llum, passant després al naixement de la vida a través de l'aigua, per arribar a l'ésser humà... en NATURA APARENT ens parlen de la humilitat que ha de practicar aquest ésser humà que dintre de la seva grandesa, poder creatiu, dominador i manipulador, no ha d'oblidar mai que no és res sense la resta de la natura: regne vegetal i regne animal.

Jordi Marcel i Rosa Vila-Abadal han participat en altres exposicions a Cal Talaveró. En aquesta ocasió la fem coincidir amb la Festa del Silló i Fira de Ceràmica de Verdú, ja que aquests artistes realitzen en ceràmica les seves creacions. Estem segurs que compartireu amb nosaltres el plaer de l'observació de les reflexions en ceràmica d'en Jordi i la Rosa, dos artistes que treballen plegats modelant en fang pensaments, compromís, sensibilitat, bellesa, harmonia, ètica i estètica.

No us ho podeu perdre.

Necrològica

Maria Amor Boleda Cases de Sant Pere Claver

Carmelita de la Caritat - Vedruna
Verdú 30-5-1915. La Cellera de Ter
30-1-2010.

Ha mort l'Amor de cal Senyoretetes. A nosaltres - la família- no ens sobtà pas gens la notícia, ja que sabíem des de feia uns quants dies que el seu estat s'havia agreujat. Va morir a la matinada del dia 30 de gener. Al dia següent, mentre el temple de Santa Maria de Verdú es revestia de festa en honor de la devota imatge del Crist de Verdú -del Crist que tant estimava, i havia venerat- a l'església parroquial de La Cellera de Ter (Gironès) acomiadàvem les seves despulles amb la presència de les religioses de diferents comunitats

Vedrunes de Catalunya i dels familiars i amistats d'ella; especialment, de la ciutat de Tordera (on exercí més de 30 anys) i de la població de la Cellera, omplint el temple a vessar.

Allí, al peu de l'altar, el cos inert de la germana Amor, rebia l'últim adéu emocionant de totes i tots els fidels que l'havien conegut i n'havien rebut el seu entusiasme apostòlic; i el nom de Sant Pere Claver i el de Verdú, ressonaren en el temple,

en boca del celebrant rector de la Cellera, perquè la germana Maria Amor per allà on passava deixava el record abrandat del nostre compatriota Sant Pere Claver i el de la nostra vila, així com el de la Verge de Montserrat; records que retingué fins a l'últim sospir.

Subscriptora de Xercavins des del primer número, no s'acontentava a llegir-lo solament ella, sinó que el prestava a d'altres dient-los: "Mireu al meu poble que fan!".

Entre els cants i música de comiat, sonà el cant dels ocells, els goigs de Sant Pere Claver i el Virolai; aquest, emocionalment, cantat a la sortida del temple davant del fèretre, abans d'emprendre la ruta final del cementiri de la Cellera .

En el seu recordatori demanà que hi fos escrit el següent cant:

Nostra pàtria és dalt la Glòria,
on veurem a Déu sens vel,
trepitjant del món l'escòria,
volarem tots cap al cel.

Preparant l'estiu

Els caps de l'AEIG Marinada

L'agrupament Marinada ja vivim mirant de reüll el proper estiu.

Els Pioners i Caravel·les volen anar a Galícia a fer el Camino de Santiago. Tenen pensat marxar la segona setmana de juliol i per això els últims mesos els han destinat a preparar, programar i fer diners per pagar part del cost del projecte. Continuant amb la col·laboració amb Xercavins, els Pioners i Caravel·les van ajudar a servir a l'acte dels 10 anys de la revista i van repartir les revistes pel poble. Per la Festa Ma-

jor d'hivern van organitzar la barra i el sopar del dissabte. El resultat va ser molt satisfactori ja que la resposta de la gent fou molt positiva. Tot i els nervis inicials, l'aglomeració de gent a l'entrada del casal i el poc temps que tenien per servir el sopar, al final se'n van sortir amb nota. Actualment estan preparant-se físicament fent sortides i caminades ja que durant una setmana hauran de caminar una mitjana de 20-25 quilòmetres diaris.

D'altra banda, les altres branques de l'Agrupament ja tenim lloc per anar de campaments. Serà del 3 al 10 de juliol a Gòsol. Si tot va bé aprofitarem la proximitat geogràfica per fer el nostre primer pic: el Pedraforca, un mític pic del nostre país.

Per fer possible tots aquest projectes i per mantenir les tradicions de la nostra vila, el dia de Pasqua tornarem a cantar les Caramelles. La novetat d'aquesta edició fou que la cançó era una "marxeta" i

que l'acompanyament instrumental anava a càrrec dels mateixos nois i noies del cau. Amb els diners que vàrem recollir férem la berenada de caramelles el dissabte següent a la Plaça Major i la resta servirà per comprar material per campaments.

Esperem que aquests projectes que tenim a la vista siguin un èxit. El proper Xercavins us ho explicarem. Fins llavors, gaudiu molt de la primavera i de l'entrada a l'estiu. Nosaltres l'esperem amb candeletes.

Comiat de la temporada 2009/10

SOCIETAT DE CAÇADORS DE VERDÚ

El passat 21 de març la Societat de Caçadors de Verdú ens vàrem reunir en el coto intensiu de Torà per acomiadar la temporada de caça, l'assistència va ser extraordinària, tot i que vàrem trobar a faltar els socis que per raons majors no van venir.

En primer lloc volem agrair al Sr. Ramon, propietari del coto, la seva col·laboració i disponibilitat, així com reconèixer la qualitat de les perdus que ens va oferir.

El matí va començar amb un esmorzar de mongetes amb tupina de llonganissa, acompanyat per un assortiment de truites, patates, carxofes, carbassó i amanides blanques. Tot això regat amb vi negre i rematat amb cafès, tallats, cigalons i gotes.

Després d'esmorzar vàrem fer allò que més ens agrada: CAÇAR, amb un matí perfecte sense sol i una temperatura agradable, la cacera es va portar a terme sense cap incident negatiu i amb un ambient de camaraderia com mereixia la diada.

Abans de dinar, com és tradició, es va celebrar l'assemblea ordinària de la Societat, en la qual el president

va presentar l'estat de comptes i noves propostes per a la propera temporada, tot això en un marc de festa, fins que un soci preguntà què havia passat amb la renovació de l'arrendament del vedat de caça de Verdú, quan el president va informar de la manera que s'ha dut a terme, tots els membres de la Societat vàrem considerar que no havia estat la forma més correcta.

Finalitzada l'assemblea ens esperava una fantàstica cassola de tros, de la qual vàrem gaudir fins a l'últim espinac, rematada amb postres de músic i moscatell, cafès i gotes.

Des de la Societat de Caçadors de Verdú el nostre reconeixement i felicitacions a la M. Dolors i l'Aleix encarregats de fer el menjar i muntatge de menjador. Agraïments també per les dones que van pujar a donar un cop de mà desinteressadament, així com al Josep Cobo que va ésser el comodí del menjador.

Per acomiadar la festa, com ja es habitual, la canalla i els que no són tan canalla van cremar tota la pólvora que restava de la temporada tirant al plat amb la màquina que vàrem portar de la Societat.

Construcció d'un forn ibèric

Àngels Salcedo i Ramon Cardona

El passat cap de setmana 20 i 21 d'abril es van reemprendre les tasques de construcció d'un forn de ceràmica ibèrica en terrenys del ceramista Enric Orobitg. El Centre d'Estudis Lacetans i l'Associació Ibercalafell van endegar l'any passat un projecte de construcció d'un forn ibèric per experimentar com es produïa la ceràmica dels ibers ara fa més de dos mil anys. A causa d'incidències meteorològiques, el projecte havia quedat interromput dues vegades. Esperem que a la tercera, vagi la vençuda.

Ja vam parlar en un número anterior de Xercavins del projecte de recrear a Verdú un dels forns ceràmics ibèrics més ben conservats i estudiats de la Península ibèrica, el forn de la Casa Grande d'Alcalar de Júcar. Com a experiència pionera que és, es va presentar un article al II Congreso de Arqueología Experimental de Ronda (Màlaga), el mes de novembre de 2008.

El Centre d'Estudis Lacetans i Ibercalafell són les dues institucions que apadrinen la iniciativa. Al llarg d'aquest gairebé any i mig que fa que es va començar a construir el forn hi ha hagut una sèrie de vicissituds climatològiques que no han afavorit la bona marxa de la restitució d'aquest. Les pluges de la tardor i hivern de 2008 i la primavera plujosa de 2009 han fet caure dues vegades la part que s'havia aixecat de l'estructura. El projecte és molt costós perquè s'ha de construir un miler de maons de fang (toves),

deixar-les assecar al sol i utilitzar-les després per construir un forn de gran diàmetre, amb totes les parts de què està compost: cambra de combustió, pilar de suport central, graella, una cinquantena de toveres per on passarà l'aire calent i cambra de cocció de ceràmica.

Per aquest motiu, abans de reiniciar els treballs, es va decidir començar la casa per la teulada per evitar futures inundacions. Al llarg del darrer hivern s'han construït amb materials lleugers dues cobertes que recobriran el forn i les seves dependències annexes un cop estigui acabat. El cap de setmana del 20 i 21 d'abril una desena d'arqueòlegs van reemprendre el treball, amb l'esperança que siguin els definitius. Un cop s'acabi la construcció del forn, s'iniciaran tota una sèrie d'investigacions adreçades a conèixer el complex món de la ceràmica ibèrica.

Verdú es converteix en un gran plató

Jordi Mayoral

Tots els alumnes del CEIP Jardí de Verdú van ser els protagonistes de la gravació de "l'Ska de l'Home Pilota", la cançó del Museu de Juguets i Autòmats

Tot va començar amb un gran càsting a l'estiu entre desenes de nens i nenes per trobar els quatre cantants de la cançó del Museu de Juguets i Autòmats "L'Ska de l'Home Pilota". Una vegada seleccionats es van realitzar assajos i es va presentar la cançó en la *Festa del 5è aniversari del Museu*, a principis de setembre.

Recentment, es va dur a terme la gravació de la cançó, un videoclip realitzat per dos joves emprenedors, Laia Balasch i Raül Calàbria, al llarg de la vila medieval de Verdú i en els espais més emblemàtics del Museu de Juguets. El videoclip, que veurà la llum properament, s'emetrà en diversos canals de televisió.

A banda dels quatre nens guanyadors del càsting, que es van convertir en les estrelles de la jornada, tots els alumnes del CEIP Jardí de Verdú

van ser els protagonistes de la gravació. Amb aquesta activitat festiva els nens i nenes van participar d'una experiència didàctica, gràcies a les explicacions dels productors audiovisuals del videoclip.

El *single* de l'Ska de l'Home Pilota es comercialitzarà a la Botiga del Museu, els diners obtinguts dels quals aniran destinats a una ONG infantil.

Si voleu enquadrar la revista, penseu en l'enquadrador artesà

RELLIGATS ARTÍSTICS S.L.U.

Maria Camps Pàmies

Major, 12
25218 EL CANÓS – Tel. 973 53 31 06

Llibreria Bufavents – C/ Major, 23
25300 TÀRREGA – Tel. 973 50 21 54

Els pobles amb encant de l'Urgell

Elisa Ferrer Elies

Tècnica de turisme del Consell Comarcal de l'Urgell

L'any 2009 el Patronat de Turisme Ara Lleida, de la Diputació de Lleida, va endegar una iniciativa turística pionera a Catalunya, impulsar la creació de la marca turística XARXA DE POBLES AMB ENCANT DE LES TERRES DE LLEIDA.

De la primera convocatòria d'ajuts es van seleccionar 20 pobles, dels quals 17 eren del Pirineu i pre-Pirineu i 3 de la plana de Lleida (1 de la Segarra i 2 de l'Urgell, **GUIMERÀ I VALLBONA DE LES MONGES**)

Els pobles i municipis de menys de 1.000 habitants podien optar a formar part d'aquesta Xarxa de Pobles amb Encant. L'objectiu d'aquesta iniciativa no és altre que potenciar el turisme de pobles i nuclis rurals que es basen en la preservació de la seva autenticitat i identitat, per tal de posar-los en valor, i promocionar-los.

El fenomen turístic està canviant, el turista busca l'autenticitat i la diferenciació d'un indret respecte un altre, que el faci diferent de la resta de llocs que coneix. Que li cridi l'atenció, que l'impacti, que l'emocioni, que aprengui coses de la seva gent i la seva història, que el permeti desconnectar de l'estrès de la vida diària, que descobreixi les arrels i els tradicions... I **Vallbona de les Monges i Guimerà** són d'aquests pobles que tenen aquest poder de "seducció turística".

La Ruta del Cister i la vall del Corb poden presumir de tenir dos pobles amb encant dins el seu territori...

Guimerà està catalogat com a Conjunt Històricoartístic des de l'any 1985. És una vila medieval de fisonomia única, un laberint de carrers s'enfilen cap a l'església i el castell, creant un original joc de for-

mes arquitectòniques que recorden a l'Edat Mitjana.

Perdre's pels carrers i places del poble és un autèntic plaer. Pujar dalt del castell de Guimerà et permet descobrir una magnífica panoràmica de la Vall del Corb.

Els principals espais visitables són el Santuari de la Bovera, el Convent de Vallsanta, l'església de Sta. Maria amb el retaule d'alabastre de Josep M. Jujol, el Museu la Cort del Batlle...

El Mercat Medieval se celebra el mes d'agost i Guimerà retorna durant un cap de setmana al seu passat Medieval: espectacles de llum, foc, música al carrer, demostracions d'oficis antics, cercaviles, teatre són els principals atractius

que apleguen milers de visitants any rera any. Aquest esdeveniment està catalogat com a Festa d'Interès Comarcal.

Vallbona de les Monges, amb 143 habitants, és cap de municipi que comprèn el poble agregat de Montblanquet i l'Entitat Municipal de Rocallaura.

La població s'ha convertit en pocs anys en un reclam turístic, on el monestir de Sta. Maria de Vallbona de les Monges n'és un dels principals atractius, ja que és el cenobi cistercenc femení més important de Catalunya i que ha marcat el naixement i l'evolució històrica del poble.

Quan el turista arriba a Vallbona de les Monges el primer impacte visual és el del monestir, però quan s'endinsa dins el poble descobreix altres racons acollidors i plens d'encant com els antics rentadors de la vila, la font del Raval, la plaça del Monestir o les cabanes de volta disseminades pel terme municipal.

Durant les festes de Nadal els veïns del poble escenifiquen els passatges i la vida de Jesús representant el PESSEBRE VIVENT.

El racó del temps

Montse Pont i Huguet

ELS REFRANYS

- Hi ha més dies que llonganisses, més setmanes que botifarres i més anys que capellans.
- La pluja de la setmana dels barbuts, cada raig val cinc escuts.
- Qui en dilluns va ben vestit o és molt pobre o és molt ric.
- Si no vols menjar sopes a l'estiu, sembla pèsols pel mes d'abril.
- Per Sant Joan, empelts en gran.
- Salva el temps ara que el tens, després voldràs i no podràs.
- Pagès que no reposa fa poca cosa.
- Ase traïdor, un bon verdany i un bon punyidor.
- Aigua dorment, aigua pudent.
- Any de mal temps, fins les velles posen dents.

LA LLUNA

(Dates pels pròxims mesos)

NOVA: 14 de maig, 12 de juny, 11 de juliol i 10 d'agost. **CREIXENT:** 20 de maig, 19 de juny, 18 de juliol i 16 d'agost. **PLENA:** 28 d'abril, 28 de maig, 26 de juny i 26 de juliol. **MINVANT:** 6 de maig, 5 de juny, 4 de juliol i 3 d'agost

RESUMS FINS EL 31 DE MARÇ DEL 2010

ESTAT DELS EMBASSAMENTS DE LLEIDA (dades del 31-03-10)

	CAPACITAT MAX. (HM³)	ESTAT ACTUAL (HM³)	ESTAT ACTUAL %	ESTAT DE FA UN ANY (HM³)
CAMARASA	163,4	135	82,61	92
CANELLES	679,3	273	40,19	214
CAVALLERS	16,1	4	24,92	4
ESCALES	152,3	134	87,97	95
OLIANA	101,1	79	78,13	55
RIALB	403,6	380	94,16	351
SANTA ANNA	236,6	126	53,27	106
TALARN	226,7	111	48,95	95
TERRADETS	33,2	32	96,41	31

TEMPERATURES (registre estació de Tàrrega i Sant Martí de Maldà)

	TÀRREGA		SANT MARTÍ	
	Temp. màx	Temp. mín.	Temp. màx	Temp. mín.
GENER 2010	12,2 °C Dia 18	-5,4 °C Dia 9	12,6 °C Dia 19	-4,8 °C Dia 9
FEBRER 2010	16,3 °C Dia 25	-6,6 °C Dia 14	15,4 °C Dia 25	-5,6 °C Dia 13
MARÇ 2010	22,5 °C Dia 32	-7 °C Dia 10	22,2 °C Dia 20	-7 °C Dia 10

PLUGES A L'URGELL

	GENER	FEBRER	MARÇ	Acumulat any
VERDÚ	70	32,5	52,5	155
TÀRREGA	71,6	27,7	59	158,3
ST. MARTÍ DE MALDÀ	67,4	28,3	56,4	152,1

W	F	H	V	E	L	A	J	I	F	S	P
N	A	T	A	C	I	O	U	D	U	A	B
B	E	T	A	N	M	E	D	T	T	L	A
E	S	M	E	U	D	E	O	I	B	P	S
I	Q	H	S	R	U	B	N	G	O	I	Q
S	U	I	Q	I	P	A	O	O	L	N	U
B	A	P	U	J	T	O	A	L	T	I	E
O	I	I	I	G	E	E	L	F	I	S	T
L	X	C	E	A	N	B	L	O	R	M	B
L	O	A	E	R	N	G	O	T	U	E	O
H	O	Q	U	E	I	S	I	X	A	X	J
C	I	C	L	I	S	M	E	T	A	R	F

entreteniments

Sopa de lletres

Beatriu Foguet i Vidal

Busqueu 20 esports

Dies de fira

Flavià Pont Solsona

Vista del carrer Firal Pere III ple de gom a gom en un dia de la Fira del mes d'abril.

(Fotografia de Flavià Pont)

Fotografia de la botiga de Cal Baster també en un dia de Fira. El baster és Sebastià Guiu Docon .

(Fotografia de Paquita Guiu)

Solució de la **Sopa de Lletres**:

W	F	H	V	E	L	A	J	I	F	S	P
N	A	T	A	C	I	O	U	D	U	A	B
B	E	T	A	N	M	E	D	T	T	L	A
E	S	M	E	U	D	E	O	I	B	P	S
I	Q	H	S	R	U	B	N	G	O	I	Q
S	U	I	Q	I	P	A	O	O	L	N	U
B	A	P	U	J	T	O	A	L	T	I	E
O	I	I	I	G	E	E	L	F	I	S	T
L	X	C	E	A	N	B	L	O	R	M	B
L	O	A	E	R	N	G	O	T	U	E	O
H	O	Q	U	E	I	S	I	X	A	X	L
C	I	C	L	I	S	M	E	T	A	R	F

Caramelles

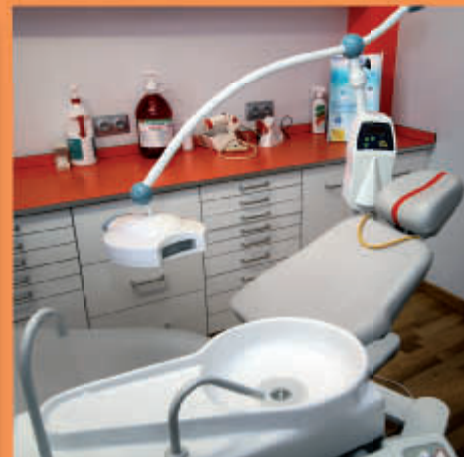
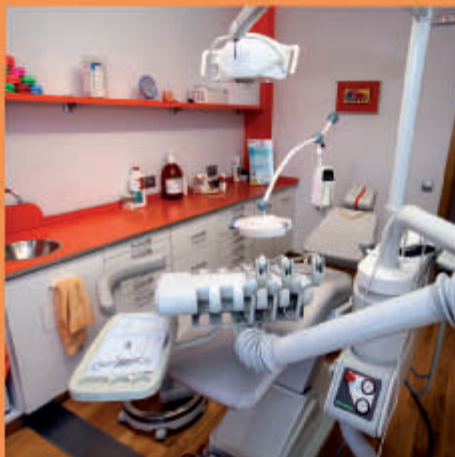

CLÍNICA DENTAL

Dr. Juan Elías Pérez Vargas

Odontòleg col. 2255

RX TELERADIOGRAFIA ENDODÒNCIA PRÒTESIS
PERIODÒNCIA BLANQUEJAMENT ALL ON-4 (IMPLANTS
EN 12 H) IMPLANTS ORTODÒNCIA ESTÈTICA DENTAL

Av. Onze de Setembre, 35
Tel. 973 551 114
25210 GUISSONA

La Plana, 1, 1r-2n
Tel. 973 313 294
25300 TÀRREGA